

Kurdistan Institute for Human Rights
ئەنستیتیوتی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆق

رهوشی رۆژنامەنوسی و مافەکانی رۆژنامەنوسان

لە ماوهی ساڵی (2012) دا

راپۆرتی ساڵانەى

(پرۆگرامی میدیای ئازاد)

سەر بە

(ئەنستیتیوتی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆق)

رهوشی رۆژنامه‌نوسی و مافەکانی رۆژنامه‌نوسان

له ماوهی ساڵی (2012) دا

پێشهکی

رهوشی رۆژنامه‌نوسی و ئازادی دەربرین که یه‌کیکه له پێوه‌ره گ‌رنگه‌کانی هه‌ئسه‌نگاندنی مافه‌کانی مرۆڤ به‌گشتی، له‌هه‌رمێ کوردستان پێشیلکاری زۆر و جۆراوجۆری تێدايه. هه‌روه‌ک له‌ ساڵی رابردوودا چه‌ندین پێشیلکاری به‌رامبه‌ر رۆژنامه‌نوسان ئه‌نجامدراوه، هه‌ر له‌هه‌ره‌شه‌کردن و رێگریکردن له‌کاره‌کانیان تا ده‌ستگیرکردن و لێدان و لێسه‌ندنی که‌ل و په‌ل و زیندانی کردنیان (...هتد). له‌ راستیشدا هه‌وڵی زۆر هه‌یه‌ بۆ رێگرتن له‌و پێشیلکاریانه‌ له‌لایه‌ن رێکخراوه‌ ناوخۆیی و نیوده‌وڵه‌تیه‌کان و به‌رده‌وام کار ده‌که‌ن بۆ که‌مکردنه‌وه‌و به‌دواداچوونی ئه‌و پێشیلکاریانه‌، به‌ئام له‌گه‌ڵ ئه‌وه‌شدا نه‌توانراوه‌ پێش له‌و پێشیلکاریانه‌ بگه‌ڕیت و تا ئیستا لیستی پێشیلکاریه‌کان به‌رده‌وام درێژ ده‌بێه‌وه‌.

هه‌تا یاسای رۆژنامه‌گه‌ریش له‌هه‌رمێ کوردستان تارا‌ده‌یه‌کی پێویست نه‌یتوانیوه‌ مافه‌کانی رۆژنامه‌نوسان بپارێزیت و پێشیلکاریه‌کان نه‌هێلی، چ به‌وه‌ی زۆر جار خودی یاساکه‌ جێبه‌جێناکریت له‌ لایه‌ن کارمه‌ند و به‌رپرسه‌ ئه‌منیه‌کانه‌وه‌ یاخود له‌لایه‌ن دادگا‌کانه‌وه‌ به‌وه‌ی به‌یاسای تر رۆژنامه‌نوس سزا ده‌دریت، چ به‌وه‌ی نه‌بۆته‌ هۆی دا‌بینکردنی ره‌وشیکی دنییا و ئازادیه‌کی گونجاو بۆده‌ستخستنی زانیاری و دا‌بینکردنی ئاسایشی کار بۆ رۆژنامه‌نوس. حکومه‌تی هه‌رمێ کوردستانیش نه‌ک نه‌یتوانیوه‌ ئه‌و پێشیلکاریانه‌ که‌م بکاته‌وه‌ به‌ئکو زۆربه‌ی جار خۆی مافی رۆژنامه‌نوسان پێشیل ده‌کات و توندوتیژیان به‌رامبه‌ر ده‌کات.

ئەنستیتوتی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆڤ (KIHR) له‌ماوه‌ی ساڵی (2012) دا به‌ریگا و میکانیزمی جۆراو جۆر له‌هه‌وڵی به‌رده‌وامدا بووه‌ بۆ ئه‌وه‌ی ئه‌و پێشیلکاریانه‌ بوه‌ستینی، هه‌روه‌ک له‌ریگه‌ی چه‌ندین کۆنفرانس و خول و راپۆرت و دیمانه‌ و به‌یاننامه‌ و ناره‌زایینامه‌ و یاداشت و پڕۆگرامی میدیایی کاری کردووه‌، هه‌م بۆ ئه‌وه‌ی هۆشیاری

بلاویکاتەوه بەرامبەر ماف و ئازادیه‌کانی رۆژنامەنووسان و هەم بۆ ئەوهی بەدواداچوونی قانونی و وورد بکات بۆ پیشیلکاریه‌کان و بەراپۆرت کردنیان بە ئامانجی فشارکردن لەسەر لایه‌نه جیا جیا و په‌یوه‌سته‌کان و هاندانیان بۆ هه‌نگرتنی به‌رپرسیاریتی تا پیشیلکاریه‌کان به‌رامبەر رۆژنامەنووسان بوه‌ستین.

ئەم راپۆرتە لە لایه‌ن تیمیک تاییه‌تی توێژەرانی (پروگرامی میدیای ئازاد) سەر بە (ئەنستیتیۆی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆق) هوه ئاماده‌کراوه ، باس له گرنگترین ئەو پیشیلکاریانه ده‌کات که له ساڵی 2012 به‌رامبەر به رۆژنامەنووسان کراوه، که زۆریک لهو پیشیلکاریانه له‌زاری رۆژنامەنووسه‌کان خۆیان هوه تو‌مارکراوه له‌ ریی پرکردنه‌وهی فۆرمیک تاییه‌ت به پیشیلکاریه‌کان به‌شیه‌یه‌کی زانستی. ئەو رۆژنامەنووسانهی پیشیلکاریان به‌رامبەر کراوه له‌ ده‌زگای جۆر و جۆری رادیۆ و ته‌له‌فزیۆن و رۆژنامه و سایتی ئەلکترونی، له‌ ده‌قه‌ری جۆر و جۆر، هەم له‌ میدیا سه‌ربه‌خۆکان و هەم له‌ میدیای حیزبه‌ سیاسییه‌کان کارده‌که‌ن. ئامانجی سه‌ره‌کی ئەم راپۆرتە گه‌شه‌ پیدانی ئازادی رۆژنامه‌گه‌ری و نه‌هیه‌شتنی ئەو پیشیلکاریانه‌یه که دژ به مافه‌کانی رۆژنامه‌نوسان ئە نجامده‌درین و تانیستاش به‌رده‌وامن. ئەمه‌ش له‌ریگه‌ی تو‌مارکردن و پیشاندانی زانستیانه‌ی پیشیلکاریه‌کان و هاندانی لایه‌نه په‌یوه‌نده‌کان و ده‌سه‌لاته‌کان له‌هه‌رمی کوردستان بۆ به‌دواداچوون و وه‌ستاندن ئەو پیشیلکاریانه و ریگه‌گرتن له‌دوباره‌بونه‌وه‌یان له‌ریگه‌ی سزادانی یاساییانه و عادیلانه‌ی هه‌موو ئەو لایه‌نه‌نانه‌ی پیشیلکاریان به‌رامبەر ماف و ئازادیه‌کانی رۆژنامەنووسان ئە نجامداوه.

ئیه‌م له (ئەنستیتیۆی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆق) له‌گه‌ل ئیدانه‌کردنه‌وهی سه‌رجه‌م ئەو پیشیلکاریانه، جه‌خت ده‌که‌ینه‌وه له‌سەر ئەوهی که پاراستنی گیان و ماف و ئازادیه‌کانی رۆژنامەنووسان به‌رپرسیاریتی نیوخوی و نیوده‌وته‌تی ده‌سه‌لاته‌کانه له‌هه‌رمی کوردستان، هیوادارین له‌ئاست ئەو به‌رپرسیاریتییه‌دا بن و سنوریک بۆ پیشیلکاری و توندوتیژیه‌کان دژ به‌رۆژنامەنووسان دابنن.

ئاماری پێشیلکاریه‌کانی به‌رامبەر به‌ رۆژنامه‌نوسان

ئە ماوه‌ی ساڵی 2012 پێشیلکاریه‌کان دژ به‌ رۆژنامه‌نوسان به‌ سەر چه‌ندین جوړ دابه‌ش بوون له‌ وانه‌ :

- (21) كه‌یسی پێشیلکردنی ئازادی رۆژنامه‌نوسی و رێگریکردن له‌ کاری رۆژنامه‌نوسان .
- (13) كه‌یسی ده‌ستدریژی كردنه‌ سه‌ر، سوکایه‌تیپکردن و توندوتیژی جه‌سته‌یی دژ به‌ رۆژنامه‌نوسان .
- (10) كه‌یسی هه‌ره‌شه‌کردن و فشارکردن له‌ رۆژنامه‌نوسان .
- (16) كه‌یسی ده‌ستگیرکردن و به‌ند کردن .
- پشنگوێخستنی كه‌یسه‌کانی پێشیلکاری دژ به‌ رۆژنامه‌نوسان له‌ لایه‌ن لایه‌نه‌ فه‌رمیه‌كانه‌وه .

یەكەم \ كەیسەكانی پیشیكردنی ئازادی رۆژنامەنۆسی و رێگریکردن لەكاری رۆژنامەنۆسان :

- 1- رۆژنامەنۆس (فەرمان محەمەد) پەيامنیی کەنالی (NRT)، و (ئەحمەد شوانی) وینەگری کەنالی (NRT) بەرواری 2012/10/8 ئەکاتی خۆپیشاندانی کەسوکاری قوربانیانی شەری ناوخوا ئەبەردەم پەرلەمانی کوردستان رێگریان لێدەکریت ئە رومانکردنی خۆپیشاندانە کە و سوکایەتیان پێدەگری و ئە شوینە کە دوور دەخرینەو.
- 2- رۆژنامەنۆس (هیمداد قادر ئەحمەد) پەيامنیی (تەلەفزیۆنی KNN) ئەبەرواری 14/2/2012 ئەکاتی رومانکردنی خۆپیشاندانی بەردەم لقی (10) ی پارتی دیموکراتی کوردستان ئە قەزای سۆرانی سەر بە پارێزگای هەولێر، ئەلایەن پاسەوانەکان رێگری لێدەکریت و هێرش دەکریتەسەر و دوای هەرشە و سوکایەتی دوور دەخریتەو.
- 3- رۆژنامەنۆس (عەبدۆ حسین) پەيامنیی (تەلەفزیۆنی NRT)، ئەبەرواری 14/2/2012 ئەکاتی رومانکردنی خۆپیشاندانی بەردەم لقی (10) ی پارتی دیموکراتی کوردستان ئە قەزای سۆرانی سەر بە پارێزگای هەولێر، ئەلایەن پاسەوانەکان رێگری لێدەکریت و هێرش دەکریتەسەر و دوای هەرشە و سوکایەتی دوور دەخریتەو.
- 4- رۆژنامەنۆس (فەرمان محەمەد) پەيامنیی (تەلەفزیۆنی NRT)، ئیبراهیم عەدنان وینەگری (تەلەفزیۆنی NRT)، ئە ریکەوتی 2012/1/10 ئەکاتی رومانکردنی گەردبوونەوویەکی نازەزایی ئە پیش کونسولخانە تورکیا ئەشاری هەولێر ئە لایەن چەند کەسیک بە جل و بەرگی مەدەنی و سەربازیهو هێرش دەکریتە سەریان و سوکایەتیان پێدەکریت و رێگریان لێدەکریت.
- 5- رۆژنامەنۆس (زەناکو ئیسماعیل) پەيامنیی (سایتی سەبی)، رۆژی 2012/4/8 ئەکاتی رومانکردنی خۆپیشاندانی کۆمەڵێک هاوڵاتی ئەبەردەم مەئبەندی (1) ی یەکییتی نیشتمانی کوردستان، ئەلایەن هێزەکانی ئاسایشی ناوخوا هەرشە لێدەکریت و رێگە لێدەگرن تا رومانێ خۆپیشاندانە کە ئەکات.

- 6- رۆژنامه‌نۆسی (جوانرۆ محەمەد) لە (رادییۆ گۆران)، رۆژی 2012/4/8 لەکاتی رومانکردنی خۆپیشاندا
کۆمەڵێک هاوڵاتی لەبەردەم مەڵبەندی (1) ی یه‌کییتی نیشتمانی کوردستان، لەلایەن هێزەکانی ئاسایشی
ناوخۆ هەره‌شەیی لێدەکریت و رینگەیی لێدەگرن تا روومانی خۆپیشاندا نەکات.
- 7- رۆژنامه‌نۆسی (ئازاد توفیق) لە (رادییۆ خەلک)، رۆژی 2012/4/8 لەکاتی رومانکردنی خۆپیشاندا
کۆمەڵێک هاوڵاتی لەبەردەم مەڵبەندی (1) ی یه‌کییتی نیشتمانی کوردستان لەلایەن هێزەکانی ئاسایشی ناوخۆ
هەره‌شەیی لێدەکریت و رینگەیی لێدەگرن تا روومانی خۆپیشاندا نەکات.
- 8- رۆژنامه‌نۆسی (جەلال محەمەد) پەيامنیری (کەنالی پەيام)، رۆژی 2012/4/8 لەکاتی رومانکردنی
خۆپیشاندا کۆمەڵێک هاوڵاتی لەبەردەم مەڵبەندی (1) ی یه‌کییتی نیشتمانی کوردستان، لەلایەن هێزەکانی
ئاسایشی ناوخۆ هەره‌شەیی لێدەکریت و رینگەیی لێدەگرن تا روومانی خۆپیشاندا نەکات.
- 9- رۆژنامه‌نۆسی (ئامانج ئیسماعیل) پەيامنیری (کەنالی KNN)، رۆژی 2012/7/23 لەکاتی رومانکردنی
مانگرتنی فەرمانبەران کۆمپانیای نەوتی قەرەتە پە لە ناحیەیی چوارقورنە هێزەکانی پۆلیس بەهەره‌شە و
فشار رینگەیی نادەن روومانی خۆپیشاندا نەکات.
- 10- رۆژی 2012/8/1 لەکۆبوونەوەی نیوان سەرۆکی هەرمێ کوردستان (مەسعود بارزانی) و وەزیری
دەرەوێ تورکیا (نەحمەد داود ئوغلو)، رۆژنامه‌نۆسی کورد رینگەییان پێنەدرا روومانی کۆبوونەوەکە
بکەن، هەرچەند لەکاتژمێر 3:30 تا 9:30 لە چاوەروانی مابوونەوە، لەکاتی کۆبوونەوەی رۆژنامه‌نۆسی تورکیا
لەژووری کۆبوونەوە روومانی کۆبوونەوەکەیان کردبوو، جگە لەوەش بریاروابوو کە کۆنگرەیی رۆژنامه‌وانی
نە نجام بەدەن، بەلام کۆنگرەکە رۆژنامه‌وانییەکەش نە نجام نەدرا.
- 11- رۆژی 2012/8/26 رینگە لە کۆمەڵێک رۆژنامه‌نۆسی دەزگای راگەیاندا جۆراوجۆر دەگیریت کە
روومانی خۆپیشاندا هاوڵاتیانی دەرەوێ قەندیل بکەن لە نزیک قەزای سۆران دژی تۆپبارانکردنی ناوچەکە
لەلایەن سوپای تورکیا، هەندیک لە دەزگایانە بریتی بوون لە (کەنالی KNN، کەنالی NRT، کەنالی
گەلی کوردستان).

- 12- ئە بەرواری 2012/11/7 ئە لایەن بازگە ی ئاسایشی (گۆجار) ئە قەزای سۆران ، رێگە ئە ژمارە یەك رۆژنامە نووسانی دەزگاکانی راگە یانندن دەگیریت کە برۆن بۆ بناری قەندیل بۆ رووما ئکردنی شوینە واری بۆردومانی هیژەکانی تورکیا، دەزگاکانی بربیتی بوون ئە (سایتی خەندان، زاری کرمانجی، فورات نیوز، رۆژنامە ی هاوئاتی، کە نائی KNN) .
- 13- رۆژنامە نووسان: هیمداد قادر پە یامنی (کە نائی KNN) ، زۆزگ چۆمانی پە یامنی (رۆژنامە ی هاوئاتی) ، رامال قەسرە یی پە یامنی (سایتی خەندان) ، ئە بەرواری 2012/11/9 ، ئە لایەن بازگە ی ئاسایشی (گۆجار) رێگە یان لێ دەگیریت رووما ئکردنی شوینە واری بۆردومانی گوندەکانی بناری قەندیل ئە لایەن هیژەکانی تورکیا وە بکەن .
- 14- رۆژنامە نووسان ئە یاز ئە کرەم پە یامنی (کە نائی NRT) ، شۆرشان دۆسکی وینە گری (کە نائی NRT) ، ئە بەرواری 2012/11/9 ئە کاتی رووما ئکردنی دابە شکردنی یارمە تی خیرخوازی بە سەر ئاوارە کوردەکانی رۆژئاوای کوردستان ئە شاری دەوێک ، ئە لایەن پاسە وانەکانی کە مپی دۆمیز رێگرییان لێ دەکریت و دوو دەخرینە وە .
- 15- رۆژنامە نووس (دیلان رەئوف سالح) پە یامنی تە ئە فزیونی (گە لی کوردستان) ئە سلیمانی ، ئە بەرواری 2012/9/11 ئە کاتی رووما ئکردنی پشکنینی چیشخانە کان ئە لایەن لێژنە ی چاودیری حکومە ت، ئە لایەن خاوەن و کارمە ندانی چیشخانە یەك رێگری لێ دەکریت و هیرش دەکریتە سەر و دوای سوکایە تی پیکردن کە ل و پە ئە رۆژنامە وانییەکانی لێ دەشکیندریت .
- 16- رۆژنامە نووسان : (زەناکو ئیسماعیل) پە یامنی (سایتی سبە ی) و (هە قال محە مە د) پە یامنی (رۆژنامە ی میدیا) ، ئە بەرواری 2012/9/24 ، ئە کاتی کۆبوونە وە ی نیوان (مام جە لال\ سەرۆک کۆماری عێراق) و (نە وشیروان مستە فا \ رێکخەری بزتنە وە ی گۆران) ئە لایەن پاسە وانەکانی مائی سەرۆک کۆمار دوو دەخرینە وە بە شیوہ یەکی ناشایستە و رێگە یان پینادریت زانیاریان دەست بکە ویت .

- 17- رۆژنامەنۆس (شۆرەشقان دۆسکی) وینەگری (کەنالی NRT) ، ئە بەرواری 2012/11/11 ئە لایەن کارمەندیکی ئاسایشی دەوک ئە کەمپی دۆمیز سوکایەتی پیدەکریت و هەرەشەیی لیدەکریت و ریگەیی لیدەگیریت کە وینە بگریت.
- 18- رۆژنامەنۆس (میدیا دەرسیم) ، ئە بەرواری 2012/11/15 بە مەبەستی رووماکەردنی خۆپیشاندانی پشتیوانی خەلکی شارۆچکەیی قەسری بۆ کوردانی باکور، ئە لایەن بازگەیی ئاسایشەوہ ریگریان لیدەکریت.
- 19- رۆژنامەنۆس (هیوا ئەبوزید) پەيامنییری تەلەفریونی (بادینان سات)، میدیاکار ماہر سەبری وینەگری بادینان سات، بەرواری 2012/11/29 ئە لایەن هیزەکانی ئاسایش و پاسەوانەکانی کەمپی دۆمیز بۆ ماوہیەک رادەگرین و کاسیتە کەیان دەشکنن و ریگەیی کارکردنیان پینادەن.
- 20- رۆژنامەنۆس (جەلال ئەحمەد کاکە ئەمین) ئە خانەیی سەھەند بۆ راگەیانندن و بڵاوکردنەوہ، بەرواری 2012/7/10 ئە لایەن پاسەوانەکانی مائی جیگری سەرۆکی هەریم ریگەیی کارکردنی لیدەگیریت.
- 21- رۆژنامەنۆسان : (جوانرۆ محەمەد) پەيامنییری (سایتی سەبی)، (زریان محەمەد) پەيامنییری (سایتی ئاویڤنە)، بەرواری 2012/7/14 ئە چالاکیەکی کۆمپانیای LG ئە کوردستان مۆل ئە کاتی وینەگرتنی هاتنی ئەکتەریکی کۆری ئە لایەن پاسەوانەکانەوہ سوکایەتیان پیدەکریت و ریگەیان پینادریت زانیاری وەرگرن و روومائی چالاکیەکە بکەن .

دووهم \کەیسەکانی دەستدریژی کردنە سەر ، سوکایەتی پیکردن و توندوتیژی جەستەیی دژ

بەرۆژنامه‌نوسان

1. رۆژی 2012/7/1 کۆمەڵێک رۆژنامه‌نوس لە دەزگا جۆرجۆره‌کانی راگەیاندن بە مەبەستی رومانکردنی مانگرتنی کارمەندانی نەخۆشخانەیی فەریاکەوتنی رۆژئاوای شاری هەولێر ، ئەلایەن پاسەوانەکان و چەکدارەکانی هێزی زێره‌قانی نەخۆشخانە کەو، رێگریان لێدەکریت و پاشان پەلاماری رۆژنامه‌نوسەکانیان داوه و نازاری جەستەییان داوان و چەند رۆژنامه‌نوسێک بریندار کراون .

ئەم رۆژنامه‌نوسانەش بریتین بوون ئە :

- ئە ئەوند حەمید \پەيامنیڤی (کە نائی سپیڤه)، سە یاف ئە حەمەد \وینەگری (کە نائی سپیڤه)
- بارزان حەسەن \پەيامنیڤی (کە نائی NRT)، حەمەد حەمدی \وینەگری (کە نائی NRT)
- نەبەرد حەسین \پەيامنیڤی (کە نائی KNN)، موفید فەیسەل \وینەگری (کە نائی KNN)
- هاوکار عەبدورهەمان \پەيامنیڤی (کە نائی کوردسات)، هۆشیار کاکل \وینەگری (کە نائی کوردسات)
- هاوکار حەمەد فەوزی \پەيامنیڤی (کە نائی پەيام)، نیاز مەحمود مەحمەد \وینەگری (کە نائی پەيام)
- هەریاد کەریم ئیسماعیل \پەيامنیڤی (کە نائی گەلی کوردستان)، یوسف مستەفا \وینەگری (کە نائی گەلی کوردستان)

2. رۆژنامه‌نوس (جەعفەر حوسین سائح) پەيامنیڤی (رادییۆ مەئبەند)، رۆژی 2012/9/23 ئە کاتی رومانکردنی خۆپیشاندانی ئە سەر رینگای عەرەبەت_سلیمانی، ئەلایەن پۆلیسی چالاکییە مەدەنییەکان دەستدریژی دەکریتە سەلار و نازاری جەستەیی دەدریت .

3. رۆژنامه‌نوس (هیوا عوسمان) ئە (کە نائی پەيام) ئەلایەن پاسەوانەکانی ئەمیری کۆمەڵی ئیسلامیەوه دەستدریژی دەکریتە سەر و سوکایەتی پێدەکریت و توندوتیژانە لێ دەدریت.

4. رۆژنامەنووس (سپیان ئامیدی) په‌یامنیی (که‌نالی NRT)، رۆژی هه‌ینی 21 ی کانۆنی دووهم 2012 له‌به‌رده‌م مژگه‌وتی صلاح الدین الایوبی له‌گه‌ره‌کی دیاری له‌شاری ده‌وک له‌کاتی رومالکردنی هه‌وال ئه‌فسه‌ریکی ئاسایش هێرشێ بۆ ده‌هیننت و دواي سوکایه‌تی پیکردن ئیبه‌ده‌ات و کامیراکه‌ی ئیبه‌سته‌ینیت .
5. رۆژنامەنووس (دانا ره‌زگه‌یی) په‌یامنیی (رۆژنامه‌ی هاوتاتی)، له‌رۆژی (17) شوبات 2012 له‌ ناو باخی گشتی رانیه له‌لایه‌ن کۆمه‌ڵێک پێشمه‌رگه‌وه که زیاتر بوون له 12 که‌س په‌لاماردراوه و وێرای سوکایه‌تی و ئی‌ستاندنێ باج و کامیراکه‌ی، به‌توندی نازاری جه‌سته‌یی ده‌ده‌ن .
6. رۆژنامەنووس (له‌تییف دۆسکی) په‌یامنیی (که‌نالی KNN)، رۆژی 2012/3/3 له‌کاتی رومالکردنی ناره‌زاییه‌تی و خۆپیشاندا‌نی کۆمه‌ڵێک له‌سه‌ربازه‌کانی لیوای (8) ی سوپای عێراق له‌به‌رده‌م فه‌رمانده‌یی پێشمه‌رگه‌ی ده‌وکی سه‌ر به‌ وه‌زاره‌تی پێشمه‌رگه‌ی حکومه‌تی هه‌ریمی کوردستان، هێرشێ ده‌کرێته سه‌ر خۆی و وینه‌گره‌که‌ی، وتوندوتیژی دژیان به‌کارده‌هێنریت و ئیبه‌نده‌ده‌ن و کامیراکه‌شیان ده‌شکینن و ده‌ستی به‌سه‌را ده‌گرن .
7. رۆژنامەنووس (سه‌باح ئه‌تروشی) په‌یامنیی (که‌نالی NRT)، شۆرش دۆسکی وینه‌گری هه‌مان که‌نال، رۆژی 2012/3/3 له‌کاتی رومالکردنی ناره‌زاییه‌تی و خۆپیشاندا‌نی کۆمه‌ڵێک له‌سه‌ربازه‌کانی لیوای 8 ی سوپای عێراق له‌به‌رده‌م فه‌رمانده‌یی پێشمه‌رگه‌ی ده‌وکی سه‌ر به‌ وه‌زاره‌تی پێشمه‌رگه‌ی حکومه‌تی هه‌ریمی کوردستان، هێرشێان ده‌کرێته سه‌ر و ئیبه‌نده‌ده‌ن و کامیراکه‌شیان ده‌شکینن و ده‌ستی به‌سه‌را ده‌گرن و دوا سوکایه‌تی دوریان ده‌خه‌نه‌وه .
8. رۆژنامەنووس (کاروان ره‌حمان) په‌یامنیی (که‌نالی NRT)، زانکۆ ته‌ها وینه‌گری هه‌مان که‌نال، رۆژی 2012/8/27 له‌کاتی رومالکردنی هه‌والێک سه‌باره‌ت به‌ برینداربوونی هاوتاییه‌ک له‌نه‌خۆشخانه‌ی فریاکه‌وتنی سلیمانی، له‌لایه‌ن که‌سوکاری برینداره‌که که زۆربه‌یان ئاسایش بوون ریگربیان ئیبه‌ده‌کریت و سوکایه‌تیان پێده‌کریت و په‌لامار ده‌درین و کامیراکه‌یان ده‌شکیندریت.
9. رۆژنامەنووس (کارزان کانه‌بی) په‌یامنیی (رۆژنامه‌ی رووداو) له‌ به‌رواری 2012/12/6 له‌کاتی رومالکردنی یاری تۆپی ده‌ستی نیوان هه‌ولێر و سلیمانی له‌ هۆلی چالاکی قوتابخانه‌کانی په‌روه‌رده‌ی ده‌وک،

له‌لایه‌ن یاریزانه‌کانی تیبی دهستی سلیمانی هیڤشی ده‌کریته سه‌ری و سوکایه‌تی پیده‌کریت و زیان به کامیراکه‌ی ده‌گه‌یه‌نن.

10. رۆژنامه‌نووس (جه‌عفر حسین سائح) په‌یامنیڤری (كه‌نای KNN)، له‌ به‌رواری 2012/9/23 له‌کاتی چوونی بۆ رومائکردنی خۆپیشانداڤیک که له‌لایه‌ن هاوئاتیانی گوندی قهره‌توڤخانه‌وه له‌سه‌ر شه‌قامی عه‌ربه‌ت_ سلیمانی نه‌نجامدرا بوو له‌لایه‌ن پۆلیسی چالاکیه‌ مه‌ده‌نیه‌کانه‌وه سوکایه‌تی پیده‌کریت و لیبی ده‌دریت و ریگه‌ی لیده‌گرن رومائی خۆپیشانداڤیکه‌ بکات.

11. شه‌وی هه‌ینی 2012/3/23 کاتژمیر 9:30 له‌شاری سلیمانی ته‌قه‌ له‌بینای رادیوی ده‌نگی یه‌گرتوو ده‌کریت و چه‌ند فیشه‌کیکی به‌رده‌که‌ویت.

12. رۆژنامه‌نووس (محمد ره‌حیم که‌ریم) په‌یامنیڤری رادیوی ده‌نگ له‌قه‌زای که‌لار (سه‌ر به‌ئیداره‌ی گه‌رمیان)، به‌رواری 2012/1/16 له‌کاتی په‌یوه‌ندیکردنی به‌به‌رپرسیکی یه‌کیته‌ نیشتمانی کوردستان به‌جوین و قسه‌ی ناشیرینی وه‌ئامی ده‌داته‌وه.

13. رۆژنامه‌نووس (عادل مه‌ریوانی) په‌یامنیڤری (كه‌نای KNN)، به‌رواری 2012/11/4 له‌کاتی رومائکردنی خۆپیشانداڤیک له‌ناحیه‌ی وارمای سه‌ر به‌قه‌زای شاره‌زوور له‌ناو خۆپیشانده‌ران هیڤش ده‌کریته سه‌ری و کامیراکه‌ی لیده‌سه‌نریت، دواتر پۆلیس کامیراکه‌ی بۆ وه‌رده‌گرتیه‌وه.

سێهەم : کەیسەکانی ھەرەشەکردن تارا دەى ھەرەشەى کوشتن و فشارکردن لە رۆژنامەنوسان

1. رۆژنامەنوس (سۆران داودی) پەيامنیڤی (کەنالی الحرة). بەبیانوی ئەوێ کە ھەواڵەکان وەك خۆی ناگوازیتەو رۆژی 2012/7/15 لە لایەن ئەنجومەنی سیاسی عەرەبی ئە کەرکوک ھەرەشەى ئیڤدەکریت.
2. رۆژنامەنوس (جەلال ئەحمەد بەرزنجی) ئەگۆڤاری (فەیسبۆک)، ئە رۆژی 2012/11/5 ئە کاتی ئامادەکردنی راپۆرتیک ئە لایەن چەند کەسیکەو ھێرش دەکریتە سەری و ھەرەشەى کوشتنی ئیڤدەکریت.
3. رۆژنامەنوس (دیلان رەشاد عەبدوڵلا) پەيامنیڤی (تەلەفزیۆنی زاگروس)، و (خەلیل قادر رەسول) وینەگری ھەمان تەلەفزیۆن، رۆژی 2012/6/11 ئە کاتی رووماڵکردنی خۆپیشاندانی دەرچوانی کۆلیژی کارگیڤی و ئابووری ئە بەردەم پەرلەمانی کوردستان ئە لایەن پۆلیسی پەرلەمان سوکایەتیەتیان ئیڤدەکریت و ھەرەشەیان ئیڤدەکریت .
4. رۆژنامەنوس (محەمەد حەمەخان) پەيامنیڤی (کەنالی KNN)، (یاسین محەمەد سالیح) وینەگری ھەمان کەنال، رۆژی 2012/8/16 ئە کاتی رووماڵکردنی گەردبوونەوێ کۆمەڵیک ھاوڵاتی بەھوی وەرنەگرتنی مووچە لەنزیک دەزگای شەھیدان ئەگەرەمیان کادریکی یەکییتی نیشتمانی کوردستان ریڤگریان ئیڤدەکات و ھەرەشەیان ئیڤدەکات کە نابیت ھەواڵەکە بڵاو بکەنەو.
5. رۆژنامەنوس (محەمەد فەریق) سەرنوسەری (گۆڤاری چرکە)، دوابەدوای بڵاوکردنەوێ (نوسراویک) گواپە ئە مەکتەبی ریکخستنی یەکییتی نیشتمانی کوردستانەو دەرچو و باس ئە ھاوکاری دارایی (پۆژنامەى ھاوڵاتی) دەکات کە ئە ژمارە (81) گۆڤاری چرکە بڵاوبۆتەو، ئە بەرواری 2012/10/20 بە دوو ژمارەى مۆبایلی (0770315792 - 07506971039) ھەرەشەى ئیڤدەکریت و سوکایەتیڤدەکریت.
6. رۆژنامەنوس (کاو ئەحمەد محەمەد) ئە (گۆڤاری گەران)، ئە بەرواری 2012/7/24 ئە لایەن (مەحمود سەنگاوی) کە بەرپرسیکی یەکییتی نیشتمانی کوردستانە بە مۆبایل سوکایەتی ئیڤدەکریت و ھەرەشەى توندی ئیڤدەکریت، بەھوی ئەوێ وینەى ئەو بەرپرسەى ئەگۆڤارەکە بڵاو کردۆتەو.

7. رۆژنامه‌نووس (زەناکو ئیسماعیل) پەیامنیی (سایتی سەبی)، ئەبەرۆاری 2012/9/13 بەهۆی بڵاوکردنەوهی هەوائیک ئە (سایتی سەبی) بەتەلهفۆن هەرەشەیی ئیدەکریت.
8. رۆژنامه‌نووس (بەشدار ئەبۆبەکر) پەیامنیی (کەنای سپیڤە) بەهۆی دابەزینی راپۆرتیک ئەکەنائه‌که‌یدا گوایه سوکایه‌تی به (نیچیرقان بارزانی) سەرۆکی حکومه‌تی هەریم (کردوو، بەژماره مۆبایلیک چەندین جار هەرەشەیی کوشتنی ئیدەکریت.
9. رۆژنامه‌نووسان (نارام محەمەد ره‌شید) سەرنوسەری (گۆقاری هۆنیا)، (سامان شیخ بابا عەلی) بەرپرسی نوسینگەیی (گۆقاری هۆنیا) ئە هەولێر، ئە بەرۆاری 2012/9/22 بە ژماره مۆبایلیک هەرەشەیی کوشتنیان ئیدەکریت بەهۆی بڵاوکردنەوهی وینەیی (مەسعود بارزانی) و (مەلا مستەفا بارزانی) ئە گۆقارەکه‌یان.
10. رۆژنامه‌نووس (ابراهیم عباس) سەرنوسەری (مائپەری رووبەر نییت) ئەمانگی دوانزەیی 2012 دا ئەلایەن بەرپرسیک ئە نوسینگەیی سەرۆکی حکومه‌تی هەریمی کوردستان (نیچیرقان بارزانی) و بەناوی ئەو نوسینگەیه‌وه چەند جاریک سوکایه‌تی و بەتوندی هەرەشەیی ئیدەکریت.

چوارەم : - حالەتی دەستگیرکردن و بەند کردن

- 1- رۆژنامەنووس (ئەمیر گۆران) پەیامنیی (کەنالی KNN) ، و (موفید فەیسەل) وینەگری هەمان کەنال ، رۆژی 7 شوباتی 2012 ئەکاتی رووماککردنی گەردبوونەوهیەکی نارهزایی خیزانی (هاوکار رەئوف) ئەو کوردە ی ئەزیندانەکانی وئاتی فەرەنسا مرد ، ئە پیش کونسولخانە ی وئاتی فەرەنسا ئەشاری هەولیر ئەلایەن هیژەکانی پۆلیس ریگرییان لیدەکریت ، و نزیکە ی 20 پۆلیس بۆ ماوه ی کاتژمییری ئە پیش کونسولخانە ئەسەر شەقام گەمارۆیان دەدەن و کامییرا و کەرەستە ی رۆژنامەوانییان لیدەبەن و دەستبەسەر دەکرین ، دواتر بەهۆی فشاری کەناله نیوودەولەتی و ناوخییەکان ئازاد دەکرین و کەرەستەکانییان پیدەدریتهوه .
- 2- رۆژنامەنووس (رحمان غەریب) پەیامنیی (سۆمەرییە نیوز) و ریکخەری (سەنتەری میترو) ، رۆژی 2012/2/17 ئەبەردەرکی سەرای شاری سلیمانی ، ئەکاتی بە ئە نجام گەیانندی کاری رۆژنامەوانی ئەلایەن نزیکە ی 20 کەس ئەهیژە ئەمنییەکان بە دار و شەق لێی دەدریت و سوکایەتی پیدەکریت ، دوا ئەوه کامییرا و مۆبایله کە ی دەبەن و خوشی دەبەن و دوا ی چوار کاتژمییر ئازاد دەکریت .
- 3- رۆژنامەنووس (عەبدوڵرەحمان ئەبووبەکر) پەیامنیی (کەنالی KNN) ، و رییین جەلال وینەگری کەناله کە ، رۆژی 2012/2/17 ئەبەردەرکی سەرای شاری سلیمانی ، بەر ئە ئە نجامدانی کاری رۆژنامەوانی پینچ کەس ئە هیژە ئەمنییەکان مۆبایل و کامییرا و مایک و لوگو ی کەناله کەیان بە زور لیدەستینن و دەستبەسەریان دەکەن و سوکایەتیان پیدەکەن ، ئە پاشاندا ئازاد دەکرین .
- 4- رۆژنامەنووس (سەبستیان مایەر) سەرنووسەری مائپەری (میتروگرافی) ، (کامەران نەجم) فۆتوگرافەر ئە (مائپەری میتروگرافی) و (پەژار محەمەد) فۆتوگرافەر ئە هەمان مائپەر ، ئە رۆژی 2012/2/17 ئەبەردەرکی سەرای شاری سلیمانی ئەوکاتە ی ئە رحمان غەریب پەیامنیی سۆمەرییە نیوز دەدریت ئەو رۆژنامەنووسانە دەیانەوئیت وینە ی بگرن و هاوکاری بکەن ، ئەلایەن هیژە ئەمنییەکانەوه هەر یەک ئەسەبستیان مایەر و پەژار دەستگیر دەکرین ، دواتر کامەران نەجم بۆ ئازادکردنی دوو وینەگرەکە ی تر دەچیت ، ئەویش دوا ئەوه ی لێی دەدریت و کامییراکەشی لێو دەدریت و دەستگیر دەکریت ، دواتر ئازاد دەکرین .

- 5- رۆژنامه‌نووس (کاروان رحمان) په‌یامنی‌ری (که‌نالی NRT) ، و (ریکه‌وت موشر) وینه‌گری که‌ناله‌که ، رۆژی 2012/2/18 له‌شاری سلیمانی له‌لایه‌ن هێزێکی ئەمنییەوه که‌ره‌سته‌ی رۆژنامه‌وانیان لێده‌سه‌ندری‌ت و ده‌ستبه‌سه‌ر ده‌کری‌ن که‌ زیاتر له‌ کاتر می‌ر و نیویک ده‌خایه‌نی‌ت و سوکایه‌تیان پێده‌کری‌ت و دواتر ئازاد ده‌کری‌ن .
- 6- رۆژنامه‌نووس (راز نه‌ورۆز محهمه‌د) په‌یامنی‌ری (که‌نالی ئاسمانی هه‌ولێر) ، (عه‌زه‌دین قادر) وینه‌گری هه‌مان که‌نال ، رۆژی 2012/2/19 له‌کاتی کارکردنیان و ئاماده‌کردنی راپۆرت له‌ناو بازاری عه‌سری له‌شاری سلیمانی له‌لایه‌ن کۆمه‌ڵی سه‌رباز رێگریان لێده‌کری‌ت و که‌ره‌سته‌ی رۆژنامه‌وانیان لێده‌بردی‌ت و ده‌ستگیر ده‌کری‌ن .
- 7- رۆژنامه‌نووس (بریار نامق) په‌یامنی‌ری (که‌نالی KNN) ، و (ته‌لان کۆسه‌رت) وینه‌گری (هه‌مان که‌نال) ، رۆژی 2012/2/19 له‌شاری سلیمانی له‌کاتی کارکردن له‌سه‌ر برینی دووکانی زینگره‌کانی بازاری عه‌سری له‌لایه‌ن کۆمه‌ڵی پێشه‌مه‌رگه‌ که‌ پیکه‌اتبوون له‌ (7) که‌س رێگریان لێده‌که‌ن و دواتر به‌بیانوی بردن بۆلای گه‌وره‌که‌یان ده‌سگریان ده‌که‌ن و دوا‌ی ماوه‌ی کاتر می‌ریک له‌ ده‌ستبه‌سه‌رکردن ئازاد ده‌کری‌ن ، به‌ئام دوا‌ی چوونه‌ ده‌ره‌وه‌یان دووباره‌ له‌به‌رده‌رکی سه‌را له‌ لایه‌ن گریپکی جه‌وت که‌سی تر له‌ هێزه‌ ئەمنییەکان که‌ره‌سته‌ی رۆژنامه‌وانیان لێده‌سه‌ندی‌ت و له‌سه‌ر شه‌قامه‌که‌ ده‌سته‌به‌ر ده‌کری‌نه‌وه‌ و دوا‌ی نزیکه‌ی کاتر می‌ریک له‌ ده‌ستبه‌سه‌رکردنیان ئازاد ده‌کری‌نه‌وه‌ .
- 8- رۆژنامه‌نووس (شیروان شیروانی) سه‌رنووسه‌ری (گوڤاری باشوور) ، له‌ به‌رواری 20-4-2012 له‌ سه‌یرانی‌کدا له‌ گه‌ل خانه‌واده‌که‌ی له‌نیوان ئاکری و ئامیدی ده‌ستگیر ده‌کری‌ت . له‌ لایه‌ن مه‌فره‌زه‌یه‌کی پۆلیسی بنکه‌ی گولانی ناوه‌ندی ئاکری ، به‌بێ ئاگادارکردنه‌وه‌ی پێشوه‌خت و به‌بیانوی هه‌بوونی سکاڤا له‌سه‌ر بابته‌ی دیار نه‌مانی 206 ملیون دیناری عراقی له‌ شاره‌وانی ئاکری ، له‌روژیکی پشودا (هه‌ینی) به‌بێ فه‌رمانی دادوهر ، ده‌ستگیر ده‌کری‌ت ، دوا‌ی دوو رۆژ له‌ ده‌ستگیرکردنی به‌ که‌فاله‌ت ئازاد ده‌کری .
- 9- هه‌مان رۆژنامه‌نووس (شیروان شیروانی) به‌بیانوی هه‌بوونی سکاڤایه‌کی تر له‌ لایه‌ن برای سه‌روکی هه‌ریمه‌وه‌ راسته‌وخۆ ده‌ستگیر ده‌کری‌ته‌وه‌ و بو‌ ئه‌م مه‌به‌سته‌ش نه‌ویان له‌زیندانی ئاکری هێشته‌وه‌ بو‌ دوو رۆژی تر ، دوا‌ی

چوار رۆژەکەى زیندان لەناکری و دواتریش دوو رۆژ لە نیوان هەولێر و دهۆک هاتوچۆ پێدەکەن بە گێراوی .
بەمەش هەمووی شەش رۆژ لە زیندان دەهێلرێتەوه و لە بەرواری 26-4-2012 بە کەفاله‌تی یەک ملیون
ئازادکراوتەوه .

10- رۆژنامه‌نوس (کامەران عومەر حەمدان) لە (تەله‌فزیۆنی یه‌گرتوو/ هەولێر) ، لەبەر واری
2012/9/13 مەفرەزەیه‌کی ئاسایشی گشیتی هەژدەکوته‌ سەر مائەکەى و بى ئاگادارکردنەوه‌ی پیشوخت
دەستگیری دەکەن، دواتر بە کەفاله‌ت ئازاد دەکری و پێی رادەگەیه‌نن کە بەهەژدە دەستگیریان کردووه .

11- رۆژنامه‌نوس (بەختیار کاکە) په‌یامنی‌ری (کەنالی KNN) ، ئارام قادر وینەگری کەناله‌کە ،
بەر واری 2012/9/24 ئەکاتی رووما‌کردنی خۆپیشاندانی‌ک لە نه‌خۆشخانه‌ی گشتی کە لار لە لایەن پۆلیسی
نه‌خۆشخانه‌کەوه‌ کە ئۆپه‌ له‌ رۆژنامه‌وانییه‌کانی لێدەسه‌نریت و دەستگیر دەکری، و ریگریان لێدەکری
لەر ووما‌کردنی خۆپیشاندانه‌کە .

12- رۆژنامه‌نوس (هیوا دارتاش) په‌یامنی‌ری (بادینان سات) ، (ماہیر مه‌جید) وینەگری (بادینان سات) ،
بەر واری 2012/9/29 ئەکاتی ئامادەکردنی راپۆرت لە کەمپی دو‌میزی ئاواره‌کانی سوریا لە لایەن ئاسایشی
کەمپه‌کەوه‌ بۆ ماوه‌ی دوو کاتر می‌ر و نیو دەستبەسەر دەکری و وینە تۆمارکراوه‌کانیشیان پێی دەسرنه‌وه .

13- رۆژنامه‌نوس (زانا فه‌تاح) ، په‌یامنی‌ری (مانگانەى چه‌رموو) کە ب‌لاوکراوه‌یه‌کی مانگانە‌یه‌ و ئەقه‌زای
چه‌مچه‌مال دەردەچێ) ، بەرواری 2012/11/6 بەبى ئاگادارکردنەوه‌ی پیشوخت لە لایەن پۆلیسی
چه‌مچه‌مال بۆ ماوه‌ی 6 رۆژ دەستگیر دەکری، بەهۆی ب‌لاوکردنەوه‌ی بابەتی‌ک لە مانگانە‌ی چه‌رموو .

14- رۆژنامه‌نوس (سامان نه‌جم) ، په‌یامنی‌ری کەنالی کوردسات ، چیا حەمید ، وینەگری کەنالی
کوردسات ، بەرواری 2012/11/15 ئەکاتی رووما‌کردنی هەوائی‌ک دەربارەى مادده‌ی 140 لە لایەن هیژەکانی
ئۆپه‌راسیۆنی دیجله‌ له‌ بازگه‌ی قەرەته‌ په‌ بۆ ماوه‌یه‌ک دەستبەسەر دەکری.

- 15- رۆژنامه‌نوس (دێشاد عەبدوڵا حسیین) پەیامنییری (کەنای) KNN، (دانیال جەمزا) وینەگری
کەنای KNN، ئە بەرواری 2012/9/27 ئە کاتی تۆمارکردنی بەرنامەی مایکی ئازاد، ئە لایەن هیژەکانی
پۆلیسی خانەقین ریگریان لێدەکریت و بۆ ماوەیەکی دەستبەسەر دەکرین.
- 16- رۆژنامه‌نوس (کارزان کەریم)، کە ئە چەندین دەزگای رۆژنامه‌وانی کوردستان کاری کردووە ئە کوردستان
، بەرواری 2012/10/7 بە دوو سال زیندانی سزا درا، بەهۆی بناوکردنەوه و نووسینی چەند بابەتیکی ئە سەر
گەندەئێهەکانی فرۆکەخانەیی نیۆدەوڵەتی هەولێر.

پینچهم :- پشتگۆنێخستنی که‌یسه‌کانی پێشیلکاری دژ به‌ رۆژنامه‌نووسان له‌ لایه‌ن لایه‌نه‌ فه‌رمیه‌کانه‌وه .

به‌ پێی ئه‌م راپۆرته‌ و دوا‌ی تاوتویکردنی وه‌نامه‌کانی فۆرمی پێشیلکاری به‌رامبه‌ر رۆژنامه‌نووسان ، له‌ زۆربه‌ی هه‌ره‌ زۆری حاڵه‌ته‌کانی توندوتیژی و پێشیلکاری به‌رامبه‌ر رۆژنامه‌نووسان ، دام و ده‌زگا فه‌رمی و به‌رپرسه‌کان که‌مه‌ترخه‌م بوون و بیباکانه‌ نه‌بونه‌ته‌ به‌شیک له‌ پاراستنی چ ماف و ئازادیه‌کانی ، چ گیان و سه‌لامه‌تی رۆژنامه‌نوسه‌که‌ . به‌ ئه‌گه‌ زۆربه‌ی پێشیلکاریه‌کان له‌ لایه‌ن به‌رپرس و کارمه‌نده‌کانی ده‌زگا ئه‌مینی و سه‌ربازیه‌کانه‌وه‌ نه‌ نجامدراوه . زیاتر له‌ وه‌ش دوا‌ی رودانی حاڵه‌تی پێشیلکاریه‌که‌ ، جگه‌ له‌ چه‌ند که‌یسیکی زۆر که‌م ، زۆربه‌ی هه‌ر زۆری که‌یسه‌کان هیچ به‌دواداچونیکی یاسایی یان فه‌رمیان بۆ نه‌کراوه‌ و پێشیلکاره‌کان دوورن له‌ هه‌ر ئیپرسینه‌وه‌یه‌ک .

Kurdistan Institute for Human Rights
Independent Media Program

نەنسنتیۆتی کوردستان بۆ مافهکانی مرۆق
پڕۆگرامی میدیای ئازاد

راپۆرتی سائنهێ تاپهت به رهوشی رۆژنامه‌نوسی و مافهکانی رۆژنامه‌نوسان

پیشیلکاریه‌کان وهك خۆی له‌زاری رۆژنامه‌نووسانه‌وه

(نمونه‌ی چه‌ند فۆرمیک‌ی تۆمارکردنی پیشیلکاریه‌کان وهك خۆی ، که له‌لایه‌ن نه‌و رۆژنامه‌نووسانه‌وه پڕکراوه‌ته‌وه که پیشیلکاریان به‌رامبه‌ر کراوه)

Kurdistan Institute for Human Rights
Independent Media Program

ئەنستیتیوتی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆف
پڕۆگرامی میدیای نازاد

رەپۆرتی ساڵانەیی تاپبەت بە رەوشی رۆژنامەنۆسی و مافەکانی رۆژنامەنۆسان

فۆرمی ژمارە (1)

ئەنستیتیوتی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆف

پڕۆگرامی میدیای نازاد

فۆرمی تۆمارکردنی پێشیلکاری بەرامبەر رۆژنامەنۆسان

(لە ماوەی ساڵی 2012)

رۆژنامەنۆسی بەرێز :- ئەم فۆرمە بەمەبەستی تۆمارکردنی ئەو پێشیلکارییانەیە کە بەرامبەر رۆژنامەنۆسان نەجامدراوە لە ماوەی ساڵی 2012 دا ، تکایە بەرێزیت هەر پێشیلکارییەکت بەرامبەر نەجامدراوە ، بەشێوەیەکی زانستی و ورد لەم فۆرمەدا تۆماری بکە تا بتوانین لە راپۆرتی گشتی ساڵانەیی ((پڕۆگرامی میدیای نازاد سەر بە ئەنستیتیوتی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆف)) دەربارەیی (رەوشی رۆژنامەگەری لە هەرمی کوردستان لە ماوەی ساڵی 2012) دا بلاوی بکەینەوه .

لەگەڵ ریزی تاپبەتیمان ...

- ناوی سیانی رۆژنامەنۆس : دانا حمد قادر حمد \ ناسراو بەدانا رەزگەیی)

- جۆری کاری رۆژنامەوانییەکەیی : پەيامنیز

- ناوی فەرمی ئەو دەزگایەیی کاری ئێدەکەیت (ئەگەر سەر بە دەزگایەکی بێ) : رۆژنامەیی هاوالاتی

- ئەو پێشیلکارییەیی کە بەرامبەرت کراوە:

هەرەشەلینکردن (بەئێ) دەستگیرکردن () سوکایەتییکردن (بەئێ) زەوتکردنی کەل و پەلی کار (بەئێ)
لێدان (بەئێ) زامدارکردن (بەئێ) سوتاندنی ئۆفیس ()

هەرچۆرە پێشیلکارییەکی تر ..

- بەرواری پێشیلکارییەکە : 2012/2/17

- شوینی پێشیلکارییەکە : رانیە - ناوباخێ گشتی

- لایەنی پێشیلکار : وەزارەتی پێشمەرگە (هێزەکانی 70 ئە چوارقورنە)

- کاردانەوه و هەنۆیستی دام و دەزگا رەسمییەکانی هەرمی بەرامبەر ئەو پێشیلکارییانە :

www.dengkan.com

Kurdistan Institute for Human Rights
Independent Media Program

هەنستتوتی کوردستان بۆ مافهکانی مرۆڤ
پڕۆگرامی میدیای ئازاد

راپۆرتی ساڵانهی تاپهت به رهوشی رۆژنامه‌نوسی و مافهکانی رۆژنامه‌نوسان

- تاكو ئیستا هیچ شتیکیان بۆم نه‌کردوه ته‌نانه‌ت وه‌كو پێویست هاوکاریشمان نین له‌ دۆسیه‌که‌م له‌ دادگا.
- به‌کورتی نه‌و پینشیلکارییه‌ی که‌ به‌رامبه‌رت کراوه‌ روونی بکه‌ره‌وه‌ ((به‌ 50 وشه)) :
 - له‌ رۆژی (17) شوبات 2012 له‌ ناو باخی گشتی رانییه‌ من وه‌کو رۆژنامه‌نوسی‌ک کاری خۆم نه‌کرد کاتی‌ک به‌ ناو باخی گشتی دا رۆیشتم له‌ لایه‌ن کۆمه‌ڵێک پێشمه‌رگه‌وه‌ په‌لاماردرام و وێرای سوکایه‌تی ئی‌ستاندنی باج و کامیروا ئیدان که‌ زیاتر له‌ 12 پێشمه‌رگه‌ نه‌بوون .
 - منیش داوای یاسایم تۆمارکردوه‌ وێرای ناوی هه‌ندیکیان به‌لام تاكو ئیستا نه‌هاتون بۆه‌رده‌م دادگا هه‌رچه‌نده‌ وه‌زاره‌تی پێشمه‌رگه‌ش نوسراوی بۆیان کردوه‌ به‌لام له‌ چوارقورنه‌ وه‌لامیان ناده‌نه‌وه‌و تۆمه‌تباران ره‌وانه‌ی دادگا ناکه‌ن .
 - ژماره‌ مۆبایل :
 - نيمه‌یل : danarazgay@yahoo.com
 - تیپینی : وه‌لامی پرسیارنامه‌که‌ بۆ هه‌مان نه‌م نيمه‌یله‌ بنیره‌وه‌ kihr.imedia@gmail.com
 - بۆ هه‌ر زانیاری و پرسیارنیک تکایه‌ په‌یوه‌ندی بکه‌ به‌م ژماره‌ مۆبایله‌وه‌: **07704096864**

Kurdistan Institute for Human Rights
Independent Media Program

ئەنستیتیوتی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆف
پڕۆگرامی میدیای نازاد

راپۆرتی ساڵانەیی تاپبەت بە رهوشی رۆژنامه‌نوسی و مافەکانی رۆژنامه‌نوسان

فۆرمی ژماره (2)

ئەنستیتیوتی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆف

پڕۆگرامی میدیای نازاد

فۆرمی تۆمارکردنی پیشیلکاری بەرامبەر رۆژنامه‌نوسان

له ماوهی ساڵی (2012)

رۆژنامه‌نوسی بەریز :- ئەم فۆرمە بەمەبەستی تۆمارکردنی ئەو پیشیلکارییانەیە کە بەرامبەر رۆژنامه‌نوسان نەجامدراوه له ماوهی ساڵی 2012 دا ، تکایە بەریزبشت هەر پیشیلکارییەکت بەرامبەر نەجامدراوه ، بەشێوەیەکی زانستی و ورد لەم فۆرمەدا تۆماری بکە تا بتوانین له راپۆرتی گشتی ساڵانەیی ((پڕۆگرامی میدیای نازاد سەر بە ئەنستیتیوتی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆف)) دەربارە (رهوشی رۆژنامه‌گەری له هەرێمی کوردستان له ماوهی ساڵی 2012) دا بلاوی بکەینهوه .

له‌گەڵ ریزی تاپبەتمان ...

- ناوی سیانی رۆژنامه‌نوس : بڕوا عەلی رهسول

- جۆری کاری رۆژنامه‌وانییەکە : وینەگر

- ناوی فەرمی ئەو دەزگایە کاری لێدەکەیت (نەگەر سەر بە دەزگایەکی بێ) : کەنالی ئاسمانی سپیڤه

- ئەو پیشیلکارییە کە بەرامبەرت کراوه :

هەرەشلێکردن () دەستگیرکردن () سوکایەتیپێکردن () زهوتکردنی / کەل و پەلی کار ()
لێدان () زامدارکردن () سوتاندنی ئۆفیس ()

هەرچۆره پیشیلکارییەکی تر : ..

- بەرواری پیشیلکارییەکە : 2012/11/10

- شۆینی پیشیلکارییەکە : سکولی زانستەمرۆفایەتیەکانی زانکۆی راپەڕین

- لایەنی پیشیلکار : کۆمەلهی خۆیندکاران

- کاردانەوه و هەلۆیستی دام و دەزگا رەسمییەکانی هەریم بەرامبەر ئەو پیشیلکارییانە :

www.dengekan.com

Kurdistan Institute for Human Rights
Independent Media Program

ئەنستیتۆتی کوردستان بۆ مافهكانی مرۆڤ
پڕۆگرامی میدیای ئازاد

راپۆرتی سالاڤتی تاپهت به رهوشی رۆژنامه‌نوسی و مافهكانی رۆژنامه‌نوسان

- به‌کورتی ئەو پێشئیلکارییهی که به‌رامبهرت کراوه روونی بکه‌وه ((به 50 وشه)) :

له‌کاتی به‌ریوه‌چونی کاری ناسایی رۆژنامه‌نوسی خۆم کاتیک تابلۆی ریکخراوی حیزبیم وینه‌گرت له‌ناو زانکۆ له‌لایه‌ن به‌رپرسی کۆمیتیه‌ی زانکۆی کۆمه‌له‌ی خویندکاران سوکایه‌تیم پیکراو په‌لاماری کامیراکه‌م درا و به‌شیکێ شکیندرا.

- ژماره مۆبایل :

- نيمه‌یل : brwaranya5@yahoo.com

- تيبینی : وه‌لامی پرسسیار نامه‌که به‌ هه‌مان نهم نيمه‌یله‌ بنیره‌وه kihr.imedia@gmail.com

- بۆ هه‌ر زانیاری و پرسسیار نیک تکایه‌ په‌یوه‌ندی بکه‌ به‌م ژماره مۆبایله‌وه : [07704096864](tel:07704096864)

Kurdistan Institute for Human Rights
Independent Media Program

ئەنستیتیوتی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆف
پڕۆگرامی میدیای نازاد

رەپۆرتی سالاڤەت تاپەت بە رەوشی رۆژنامەنۆسی و مافەکانی رۆژنامەنۆسان

فۆرمی ژمارە (3)

ئەنستیتیوتی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆف

پڕۆگرامی میدیای نازاد

فۆرمی تۆمارکردنی پیشیلکاری بەرامبەر رۆژنامەنۆسان

(لە ماوەی ساڵی 2012)

رۆژنامەنۆسی بەریز :- ئەم فۆرمە بەمەبەستی تۆمارکردنی ئەو پیشیلکارییانەیە کە بەرامبەر رۆژنامەنۆسان ئەنجامدراوە لە ماوەی ساڵی 2012 دا ، تکایە بەریزیش هەر پیشیلکارییەکت بەرامبەر ئەنجامدراوە ، بەشێوەیەکی زانستی و ورد لەم فۆرمەدا تۆماری بکە تا بتوانین لە راپۆرتی گشتی سالاڤەت (پڕۆگرامی میدیای نازاد سەر بە ئەنستیتیوتی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆف) دەربارە (رەوشی رۆژنامەگەری لە هەرێمی کوردستان لە ماوەی ساڵی 2012) دا پلاوی بکەینەوه .

لەگەڵ ریزی تاپەتیمان ...

نای سیاڤی رۆژنامەنۆس ؛ نالان فریاد یونس - ناسراو بە نالان ساحبیقراڤ

جۆری کاری رۆژنامەوانییەکە ؛ پەیمانیر

نای هەرمی ئەو دەزگایە کاری ئیدەکەیت (ئەگەر سەر بە دەزگایەکی بێ) ؛ ستاندر

ئەو پیشیلکارییە کە بەرامبەرت کراوە

هەرەشە لیکردن () دەستگیرکردن () سوکایەتییکردن (بەنی) زەوتکردنی کەل و پەنی کار () ئیدان

زامدارکردن () سوتاندنی ئوفیس () هەرچۆرە پیشیلکارییەکی تر

بەرۆاری پیشیلکارییەکە ؛ 2012/5/2

شوینی پیشیلکارییەکە ؛ نە خوشخانە ی فیرکاری هەولیر

www.dengekan.com

فۆرمی ژماره (4)

نه‌نستتیوتی کوردستان بۆ مافه‌کانی مرۆق

پڕۆگرامی میدیای نازاد

فۆرمی تۆمارکردنی پیشیلکاری به‌رامبەر رۆژنامه‌نوسان

(له ماوه‌ی ساڵی 2012)

رۆژنامه‌نوسی به‌ریز :- ئەم فۆرمه به‌مه‌به‌ستی تۆمارکردنی ئەو پیشیلکاریانەیە که به‌رامبەر رۆژنامه‌نوسان نه‌نجامدراوه له ماوه‌ی ساڵی 2012 دا ، تکایه به‌ریزیش هه‌ر پیشیلکارییه‌کت به‌رامبەر نه‌نجامدراوه ، به‌شێوه‌یه‌کی زانستی و ورد له‌م فۆرمه‌دا تۆماری بکه تا بتوانین له راپۆرتی گشتی سالانه‌ی ((پڕۆگرامی میدیای نازاد سه‌ر به نه‌نستتیوتی کوردستان بۆ مافه‌کانی مرۆق)) ده‌رباره‌ی (ره‌وشی رۆژنامه‌گه‌ری له هه‌رێمی کوردستان له ماوه‌ی ساڵی 2012) دا ب‌لاوی بکه‌ینه‌وه .

له‌گه‌ڵ ریزی تابه‌تمان ...

- ناوی سیانی رۆژنامه‌نوس : بارزان حسن محمدمین

- جۆری کاری رۆژنامه‌وانییه‌که‌ی : ئه‌یامنیر

- ناوی فه‌رمی نه‌و ده‌زگایه‌ی کاری ئیده‌که‌یت (نه‌گه‌ر سه‌ر به ده‌زگایه‌ک بێ) : کته‌نالی ئاسمانی NRT TV

- نه‌و پیشیلکارییه‌ی که به‌رامبهرت کراوه : هه‌ره‌شه‌کردن و سوکایه‌تی ئیکردن

هه‌ره‌شه‌لێکردن () ده‌ستگیرکردن () سوکایه‌تیپێکردن () زه‌وتکردنی که‌ل و په‌لی کار () لێدان ()

زامدارکردن () سوتاندنی ئۆفیس () هه‌رجۆره پیشیلکاریه‌کی تر :..

- به‌رواری پیشیلکارییه‌که‌: 2012/7/5

- شوینی پیشیلکارییه‌که : به‌ترده‌م نه‌خۆشخانه‌ی فریاکوتنی رۆژناوای هه‌تولیر

- لایه‌نی پیشیلکار : ئاسه‌وانی زیره‌طانی نه‌خۆشخانه‌که

Kurdistan Institute for Human Rights
Independent Media Program

نەنسنتیۆتی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆق
پڕۆگرامی میدیای ئازاد

راپۆرتی ساڵانەیی تاپبەت بە رهوشی رۆژنامەنوسی و مافەکانی رۆژنامەنوسان

- کاردانەوه و هەنۆیستی دام و دەزگا رەسمییەکانی هەرمی بەرامبەر ئەو پیشیلکارییانە: زۆر لاواز بوو

-بەکورتی ئەو پیشیلکارییەکی کە بەرامبەرت کراوه روونی بکەرەوه ((بە 50 وشە)) :

- ژمارە مۆبایل :

- نیمەیل :

تیبینی : وەلامی پرسیارنامەکە بۆ هەمان نەم نیمەیلە بنێرەوه kihr.imedia@gmail.com....

- بۆ هەر زانیاری و پرسیارنیک تکایە پەيوەندی بکە بەم ژ `مارە مۆبایلەوه: **07704096864**

Kurdistan Institute for Human Rights
Independent Media Program

ئەنستیتیوتی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆڤ
پڕۆگرامی میدیای ئازاد

راپۆرتی سالانەیی تاپبەت بە رهوشی رۆژنامەنوسی و مافەکانی رۆژنامەنوسان

فۆرمی ژمارە (5)

ئەنستیتیوتی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆڤ

پڕۆگرامی میدیای ئازاد

فۆرمی تۆمارکردنی پیشنیکاری بەرامبەر رۆژنامەنوسان

(لە ماوەی ساڵی 2012)

رۆژنامەنوسی بەریز :- ئەم فۆرمە بەمەبەستی تۆمارکردنی ئەو پیشنیکارییانەیە کە بەرامبەر رۆژنامەنوسان ئەنجامدراوە لە ماوەی ساڵی 2012 دا ، تکایە بەریزیش هەر پیشنیکارییەکت بەرامبەر ئەنجامدراوە ، بەشێوەیەکی زانستی و ورد لەم فۆرمەدا تۆماری بکە تا بتوانین لە راپۆرتی گشتی سالانەیی ((پڕۆگرامی میدیای ئازاد سەر بە ئەنستیتیوتی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆڤ)) دەربارەیی (رهوشی رۆژنامەگەری لە هەرمی کوردستان لە ماوەی ساڵی 2012) دا بڵاوی بکەینەوه .

لەگەڵ ریزی تاپبەتیمان ...

- ناوی سیانی رۆژنامەنوس : دەرباز سألح ئەحمەد

- جۆری کاری رۆژنامەوانییەکەیی : پەیمانێر و فۆتۆگرافەر

- ناوی فەرمی ئەو دەزگایەیی کاری ئێدەکەیت (نەگەر سەر بە دەزگایەکی بێ) : دەزگای خەندان (رادییۆ و ساینی خەندان)

- ئەو پیشنیکارییەیی کە بەرامبەرت کراوە :

هەرەشەلێکردن () دەستگیرکردن () سوکایەتییکردن (بەلێ) زەوتکردنی کەل و پەلێ کار (بەلێ)
لێدان (بەلێ)

زامدارکردن () سوتاندنی ئۆفیس () هەرچۆرە پیشنیکارییەکی تر ..

- بەرواری پیشنیکارییەکە : 8ی 5ی 2012

- شوینی پیشنیکارییەکە : هەولێر- شەقامی شەست مەتری بەردەم یانەیی ئاوێزەیی خێزانی

- لایەنی پیشنیکار : هیزەکانی ناسییش و پۆلیس

www.dengekan.com

Kurdistan Institute for Human Rights
Independent Media Program

ئەنستیتیۆتی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆڤ
پرۆگرامی میدیای ئازاد

راپۆرتی سالاڤەتی تاپەت بە رهوشی رۆژنامەنوسی و مافەکانی رۆژنامەنوسان

- کاردانەوه و هەڵۆیستی دام و دەزگا رەسمییەکانی هەرمێ بەرامبەر ئەو پێشێلکاریانە : هیچ هەڵۆیستیکیان نەبوو تەنانەت پێشیان را ئەبواردم، ئەروێشتمە هەرشوێنێک ئەیان ناردم بۆ شوێنێکی تر.

-بەکورتی ئەو پێشێلکارییەکی کە بەرامبەرت کراوه روونی بکەرەوه ((بە 50 وشە)) :

لە کاتی سوتاندنی یانەی ناویزەیی خیزانی لەسەر شەقامی 60 مەتری شاری هەولێر کە لە لایەن خۆپێشاندرانەوه دژی گۆقاری چرپە کرا، کامێراکەم دەر هێنا و ینەبگرم، لەگەڵ یەکەمین وێنە لە لایەن ژمارەیکی زوری ئاسایش و زیرەقانی و پۆلیسی مەدەنی هێرشیان کردە سەرم، جانتان و لاپتۆپ و پێناسەیی رۆژنامەوانی و مۆبایل و هەموو شتێکیان لێسەندم، دوای شەق و تێهەڵدانێکی زۆریش بەدوام کەوتن تا زیاتر لە 500 مەتر، دوای 22 رۆژیش دەستی دەستی کردن، لە بەرێوەبەرایەتی ئاسایشی گشتی هەرمێ کەلۆپەلەکانیان پێدامەوه.

- ژمارە مۆبایل :

- ئیمەیل : darbaz.salh@yahoo.com

=====

- تێببێنی : وەلامی پرسیارنامەکە بۆ هەمان نەم نیمەیلە بئێرەوه kihr.imedia@gmail.com...

- بۆ هەر زانیاری و پرسیارنیک تکایە پەيوەندی بکە بەم ژمارە مۆبایلەوه: **07704096864**

Kurdistan Institute for Human Rights
Independent Media Program

ئەنستیتیوتی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆڤ
پڕۆگرامی میدیای ئازاد

راپۆرتی ساڵانەیی تاپبەت بە رهوشی رۆژنامه‌نۆسی و مافەکانی رۆژنامه‌نۆسان

فۆرمی ژماره (6)

ئەنستیتیوتی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆڤ

پڕۆگرامی میدیای ئازاد

فۆرمی تۆمارکردنی پیشیلکاری بەرامبەر رۆژنامه‌نۆسان

(له ماوهی ساڵی 2012)

رۆژنامه‌نۆسی بەریز :- ئەم فۆرمە بەمەپەستی تۆمارکردنی ئەو پیشیلکارییانە کە بەرامبەر رۆژنامه‌نۆسان ئەنجامدراوه له ماوهی ساڵی 2012 دا ، تکایە بەریزبشت هەر پیشیلکارییەکت بەرامبەر ئەنجامدراوه ، بەشێوەیەکی زانستی و ورد لەم فۆرمەدا تۆماری بکە تا بتوانین له راپۆرتی گشتی ساڵانەیی (پڕۆگرامی میدیای ئازاد سەر بە ئەنستیتیوتی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆڤ) دەربارە (رهوشی رۆژنامه‌گەری له هەرێمی کوردستان له ماوهی ساڵی 2012) دا بلاوی بکەینەوه .

له‌گەڵ ریزی تاپبەتمان ...

-ناوی سیانی رۆژنامه‌نۆس : دڵوقان رەمان سدیق ناسراو به (دڵوقان زیباری)

-جۆری کاری رۆژنامه‌هوانییەکە : سەرئێشرتی طوظاری باشور، تەیاننیری روژنامه‌ی هاوالاتی

-ناوی فەرمی ئەو دەزگایە کاری لێدەکەیت ، ئەگەر سەر بە دەزگایەکی بێ : (طوظاری باشور)

-ئەو پیشیلکارییە کە بەرامبەرت کراوه :

هەره‌شه‌لێکردن (*) دەستگیرکردن () سوکایەتییکردن () زه‌وتکردنی کەل و پەلی کار () لێدان ()

زامدارکردن () سوتاندنی ئۆفیس () هەرچۆره‌ پیشیلکاریەکی تر .. چاودێری لێکردن

-بەرواری پیشیلکارییەکە: 12-1-2012

22-3-2012

10-11-2012

www.dengekan.com

Kurdistan Institute for Human Rights
Independent Media Program

ئەنستیتیوتی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆڤ
پڕۆگرامی میدیای ئازاد

راپۆرتی سالاڤەتی تاپبەت بە رهوشی رۆژنامەنۆسی و مافەکانی رۆژنامەنۆسان

28-11-2012

-شوێنی پێشئیلکارییهکه : پارێزگای دهوك - دهوك

-لایەنی پێشئیلکار : لقی نێك ، لێژنەى مەحەلى ، لایەنى نادیار

-کاردانەوه و هەڵوێستی دام و دەزگا رەسمییەکانی هەرمێ بەرامبەر ئەو پێشئیلکارییانە :

-بەکورتی ئەو پێشئیلکارییەى که بەرامبەرت کراوه روونی بکەرەوه بە (50) وشە:

بو ئەنستیتیوتی مافەکانی مرۆڤ لە کوردستان

بابەت | هەرشەکردن و چاودێری کرن

من رۆژنامەنۆس و (دلوڤان زیباری) لە بەرواری 12-1-2012 لەو کاتەى که ئیمە گوڤاری باشور ژماره 7 بەلاودەکردوه ئەندامیکی لێژنەى ناوخوی پارتي هەرشە لە من کردەبوت: پارتي تا لە سەر لێوی بیر لە گەله هەسکەسێک دیت ئەگەر ئێوه نەگەرینەوه ئەوه دەتانهاوینتە ناو بیڕهکه وه بەردێک لە دواى ئێوهدا دەهاوینت .

جاریکی تر لە بەرواری 22/3/2012 قاسدێک لە لای ئەندامیکی لقی یەك (هات بو لام و پیم وت که ئەو ئەندامە دەلێت ئیمە بە حەقی تو قسەدەکەین و بەم زوانە حەقی تو دەدەین.

.....

کەیسى دووم : لە دواى بەلاوکردنەوهى نامەکەى سەید ئەکرەم لە گوڤاری باشور که لە رینگای منەوه بو لە بەرواری 10/11 له دەمژمێر 15،12 شەمو سەیارەیکى جورى گەلاند چاودێریم دەکرد لە دهوكهوه تا مال که مالهکەم لە دەورو بەرى دهوكه.

هەر لە دواى ئەوه لە بەرواری 28/11 سەیارەیکى تر جورى پیکاب چاودێریم دەکرد و هەر جینگایکی بو رویشنبام لە پێى ئیمە دمکەوت.

ژماره مۆبایل

فەیس بووک: dlovan zebery

ئیمەیل: zebery1@yahoo.com

=====

تیبینی : وه لأمی پرسیار نامه که بۆ هه مان ئەم ئیمەیلە بنێرەوه.... kihr.imedia@gmail.com

بۆ هەر زانیاری و پرسیارێک تکایه پهیوهندی بکه بەم ژماره مۆبایلهوه **07704096864** :

فۆرمی ژماره (7)

www.dengekan.com

Kurdistan Institute for Human Rights
Independent Media Program

ئەنستیتیوتی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆڤ
پڕۆگرامی میدیای نازاد

راپۆرتی ساڵانەى تاپبەت بە رهوشی رۆژنامەنوسى و مافەکانی رۆژنامەنوسان

ئەنستیتیوتی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆڤ

پڕۆگرامی میدیای نازاد

فۆرمی تۆمارکردنی پێشیلکاری بەرامبەر رۆژنامەنوسان

(لە ماوهی ساڵی 2012)

رۆژنامەنوسى بەریز :- نەم فۆرمە بەمەبەستى تۆمارکردنى ئەو پێشیلکاریانەیه که بەرامبەر رۆژنامەنوسان نەجامدراوه لە ماوهی ساڵی 2012 دا ، تکایە بەریزیش ت هەر پێشیلکارییهکت بەرامبەر نەجامدراوه ، بەشیوهیهکی زانستی و ورد لەم فۆرمەدا تۆماری بکە تا بتوانین لە راپۆرتی گشتی ساڵانەى ((پڕۆگرامی میدیای نازاد سەر بە ئەنستیتیوتی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆڤ)) دەربارەى (رهوشی رۆژنامەگەری لە هەرمی کوردستان لە ماوهی ساڵی 2012) دا بڵاوی بکەینهوه .

لەگەڵ ریزی تاپبەتمان ...-

- ناوی سیانی رۆژنامەنوس : هێمن رانییى

- جۆری کاری رۆژنامەوانییهکەى : ستافی بەرپوهبەرایەتى مألپەرى رووبەرنیّت

- ناوی فەرمى ئەو دەزگایەى کاری لێدەکەیت (نەگەر سەر بە دەزگایەك بى) : مألپەرى رووبەرنیّت

- ئەو پێشیلکارییهى که بەرامبەرت کراوه :

هەر شەلێکردن () دەستگیرکردن () سوکایەتییکردن (سوکایەتییکردن) زهوتکردنى کەل و پەلى کار () لێدان ()

زامدارکردن (زامدارکردن) سوتاندنى نۆفیس () هەر جۆره پێشیلکارییهكى تر ..

- بەروارى پێشیلکارییهکە : 2012/5/8 خۆپیشاندانەکەى هەولێر - بەردەم پەر لەمانى کوردستان

- شوینی پێشیلکارییهکە : لە دوو شۆین : یەکەم لە بەردەم هوتیل قان رۆیال لوشەقامى 60م لای بەرزەپەردى شۆرش لەلایەن خۆپیشاندەر انەوه بە بەرد هیرشکرایه سەرم، دووهم لە شەقامى 60م بەردەم لقی 2ی پارتى لەلایەن هیزه ئەمنییەکانەوه سوکایەتیم پیکراو میلی سیلاحیان لی هینامەوه .

- لایەنى پێشیلکار : خۆپیشاندەر و هیزی ئەمنییەکان .

- کاردانەوه و هەلۆیستی دام و دەزگا رەسمییەکانى هەریم بەرامبەر ئەو پێشیلکارییانە : هیچ . واتا بێدەنگی

Kurdistan Institute for Human Rights
Independent Media Program

ئەنستیتۆی کوردستان بۆ مافهكانی مرۆڤ
پرۆگرامی میدیای نازاد

راپۆرتی سالاڤتی تایبەت بە رەوشی رۆژنامەنوسی و مافهكانی رۆژنامەنوسان

-بەكورتی ئەو پێشیلکارییە كە بەرامبەرت كراوە روونی بكەرەو ((بە 50 ووشه)) : لە دوو شوێن: بەكەم لە بەردەم هۆتیل قان رۆبأل
لوشقانی 60م لای بەرزەپەردی شۆرش لەلایەن خۆپێشاندەر انەو بە بەرد هێرشكراوە سەرم، دوو لە شەقامی 60م بەردەم لقی 2ی پارتی لەلایەن هیزە
ئەمینیەكانەو سوکایەتیم پێکراو میلی سیلاحیان لی هینامەو.

- ژماره مۆبایل :

- نیمەیل : hemnraniai@gmail.com

- تیبینی : وەلامی پرسیارنامەكە بۆ هەمان ئەم نیمەیلە بنیرەو-kihr.imedia@gmail.com

- بۆ هەر زانیاری و پرسیارنیک تکایە پەيوەندی بکە بەم ژماره مۆبایلەو: **07704096864**

فۆرمی ژمارە (8)

ئەنستیتیوتی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆق

پڕۆگرامی میدیای ئازاد

فۆرمی تۆمارکردنی پیشیلکاری بەرامبەر رۆژنامەنوسان

(لە ماوەی ساڵی 2012)

رۆژنامەنوسی بەریز :- ئەم فۆرمە بەمەبەستی تۆمارکردنی ئەو پیشیلکاریانەیە کە بەرامبەر رۆژنامەنوسان ئەنجامدراوە لە ماوەی ساڵی 2012 دا ، تکایە بەریزبشت هەر پیشیلکارییەکت بەرامبەر ئەنجامدراوە ، بەشێوەیەکی زانستی و ورد لەم فۆرمەدا تۆماری بکە تا بتوانین لە راپۆرتی گشتی ساڵانەیی ((پڕۆگرامی میدیای ئازاد سەر بە ئەنستیتیوتی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆق)) دەربارەیی (رهوشی رۆژنامەگەری لە هەرمی کوردستان لە ماوەی ساڵی 2012) دا بلاوی بکەینەو .

لەگەڵ ریزی تاپبەتیمان ...

- ناوی سیانی رۆژنامەنوس : حمزە محمد صابەر

- جۆری کاری رۆژنامەوانییەکەیی : پەیمانەر

- ناوی فەرمی ئەو دەزگایەیی کاری لێدەکەیت (ئەگەر سەر بە دەزگایەکی بێ) : سپییدە

- ئەو پیشیلکارییەیی کە بەرامبەرت کراوە : بە پۆلیس دەورەیان دام وکامیراکەمیان لێسەندم بۆ ماوەی دوو کاتژمێر

هەرەشەلێکردن (بەئێ) دەستگیرکردن () سوکایەتییکردن (بەئێ) زەوتکردنی کەل و پەلێ کار (بەئێ)
لێدان () زامدارکردن () سوتاندنی نووفیس ()

هەرچۆرە پیشیلکارییەکی تر ..

- بەرواری پیشیلکارییەکە : 12-2-2012

- شوینی پیشیلکارییەکە : بەردەم بەریۆبەرایەتی پەرورەدی کۆیە ئە کاتی خۆپیشاندانی قوتابیان

www.dengekan.com

- لایه‌نی پێشیلکار : پۆلیسی کۆیه

- کاردانه‌وه و هه‌ڵۆیستی دام و ده‌زگا ره‌سمیه‌کانی هه‌رێم به‌رامبه‌ر نه‌و پێشیلکاریان: هه‌یج کاردانه‌وه‌یه‌کیان نه‌بوو دام و ده‌زگاکانی هه‌رێم. به‌لام پاش پینج کاتژمێر کونسولکهری نه‌مریکا ته‌له‌فۆنیان بۆ کردم و وتیان ئیمه به هه‌موو شێوه‌یه‌ک نیگه‌رانین به‌م کاره‌ی پۆلیسی کۆیه زۆر به توندی ئیدانه‌ی نه‌م کاره قیزه‌ونه ده‌که‌ین زۆریشیان ده‌ست خۆشی ئی کردین

- به‌کورتی نه‌و پێشیلکارییه‌ی که به‌رامبه‌رت کراوه روونی بکه‌ره‌وه ((به 50 وشه)) : نه‌م به‌واژه‌ی سه‌ره‌وه که ناماژم پێداوه کاتژمێر 10 ی سه‌ره‌به‌یله‌ی نه‌م به‌رده‌م په‌وه‌رده‌ی کۆیه خۆپیشاندا نیک ی قوتابیان ناماده‌ی هه‌بوو دژ به‌و سیسته‌مه سویدیانیه‌ی که نه‌به‌یبن بۆ کوردستان دوا ی زیاتر نه کاتژمێرێک قوتابیان به‌رده‌م به‌ریویه‌رایه‌تی په‌وه‌رده‌یان چۆل نه‌کرد. ئنجا دووسه‌یاره‌ی پۆلیس هاتن وه‌هه‌ره‌شه‌یان له‌ که‌ناڵه‌کانی راگه‌یاندن کرد که به هه‌یج شێوه‌یه‌ک رومال نه‌که‌ن پاشان چه‌ند قوتابیه‌کیان ده‌ست گیر کردو خسته‌یان نه‌و سه‌یاره‌کانیان ئیمه‌ش به‌ده‌وام بوین له رومال که نه‌م کاره نه‌که‌ن پاشان به‌رو ئیمه‌ش هاتن ئیمه‌ش هه‌موو نه‌م کارانه‌ی نه‌و نمان رومال رکده‌بوو بۆیه رومان کردو خومان خسته نه‌و سه‌یاره‌کان نمان نه‌وانیش به‌سه‌یاره‌ی خۆیان که‌وتنه دوامان له نزیک نوسینگه‌که‌مان پێشیان ئی گرتین و به‌ کلاشین کۆف هه‌ر چوار ده‌وریان گرتین وتیان وه‌رنه خوارێ کۆمه‌ڵێک جنیوو هه‌ره‌شه‌یان ئی کردین و کامیراکه‌یان ئی سه‌ندین (بۆ زانیاریتان کاتی نه‌و خۆپیشاندهران که پۆلیس هه‌رشیان کردینه سه‌ر کامیرای شاره‌وه‌مان هه‌بوو رومالی نه‌م دیمه‌نه‌ی کردبوو بۆ ماوه‌ی 3 مانگ که‌نالی سپیده کردبویه پێش ده‌ست پێکی هه‌واڵه‌کان

- ژماره مۆبایل :

- ئیمه‌یل : hamzamuhammed82@yahoo.com

- تیبینی : وه‌لامی پرسیارنامه‌که بۆ هه‌مان نه‌م ئیمه‌یله‌ بئیره‌وه kihr.imedia@gmail.com

- بۆ هه‌ر زانیاری و پرسیارێک تکایه‌ په‌یوه‌ندی بکه‌ به‌م ژماره مۆبایله‌وه : **07704096864**

فۆرمی ژماره (9)

ئەنستیتیۆتی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆق

پڕۆگرامی میدیای ئازاد

فۆرمی تۆمارکردنی پیشیلکاری بەرامبەر رۆژنامەنۆسان

(لە ماوهی ساڵی 2012)

رۆژنامەنۆسی بەریز :- ئەم فۆرمە بەمەپەستی تۆمارکردنی ئەو پیشیلکارییانە کە بەرامبەر رۆژنامەنۆسان ئەنجامدراوه لە ماوهی ساڵی 2012 دا ، تکایە بەریزبشت هەر پیشیلکارییەکت بەرامبەر ئەنجامدراوه ، بەشێوەیەکی زانستی و ورد لەم فۆرمەدا تۆماری بکە تا بتوانین لە راپۆرتی گشتی ساڵانەیی ((پڕۆگرامی میدیای ئازاد سەر بە ئەنستیتیۆتی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆق)) دەربارەیی (رهوشی رۆژنامەگەری لە هەرێمی کوردستان لە ماوهی ساڵی 2012) دا بلاوی بکەینەوه .

لەگەڵ ریزی تاپبەتمان ...

- ناوی سیانی رۆژنامەنۆس : زەردەشت خان کەریم

- جۆری کاری رۆژنامەوانییەکە : وینەکر

- ناوی فەرمی ئەو دەزگایە کاری لێدەکەیت (نەگەر سەر بە دەزگایەکی بێ) : سببەتی فی

- ئەو پیشیلکارییە کە بەرامبەرت کراوه : دەست گیر کردن

هەر شەلیکردن () دەستگیرکردن (بەئێ) سوکایەتییکردن () زەوتکردنی کەل و پەلی کار () لێدان ()

زامدارکردن () سوتاندنی نۆفیس () هەر جۆره پیشیلکارییەکی تر ..

- بەرواری پیشیلکارییەکە : 2012

- شۆینی پیشیلکارییەکە :

Kurdistan Institute for Human Rights
Independent Media Program

ئەنستیتیوتی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆڤ
پرۆگرامی میدیای ئازاد

راپۆرتی سائەنی تاپبەت بە رهوشی رۆژنامەنوسی و مافەکانی رۆژنامەنوسان

- لایەنی پیشنیکار : هیزەکانی زیرەقانی

- کاردانەوه و هەڵئۆیستی دام و دەزگا رەسمییەکانی هەرێم بەرامبەر ئەو پیشنیکارییانە : **دەرکردنی بەیاننامە**

- پەكورتی ئەو پێشێلکارییە كە بەرامبەرت كراوه رۆونی بكەرەوه ((بە 50 وشە)) : **ئە بەردەم بەرلەمان ئە خۆبێشاندانی دزی سوکایەنی**
یەکانی بەرامبەر بە ئاینی ئیسلام کرابوو ئە لایبەن کۆفاری جركە

- ژمارە مۆبایل :

- نيمهیل : zardashtxan@ymail.com

=====

kihr.imedia@gmail.com_ تێبینی : وەلامی پرسیارنامەكە بۆ هەمان ئەم نیمەیلە بنێرەوه

بۆ هەر زانیاری و پرسیارێك تەكایە پەيوەندی بکە بەم ژمارە مۆبایلەوه: **07704096864**

Kurdistan Institute for Human Rights
Independent Media Program

ئەنستیتیوتی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆف
پرۆگرامی میدیای ئازاد

راپۆرتی ساڵانەیی تاپبەت بە رهوشی رۆژنامه‌نۆسی و مافەکانی رۆژنامه‌نۆسان

فۆرمی ژماره (10)

ئەنستیتیوتی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆف

پرۆگرامی میدیای ئازاد

فۆرمی تۆمارکردنی پیشیلکاری بەرامبەر رۆژنامه‌نۆسان

(له ماوه‌ی ساڵی 2012)

رۆژنامه‌نۆسی بەریز :- ئەم فورمه بەمه‌یه‌ستی تۆمارکردنی ئەو پیشیلکارییانەیه که بەرامبەر رۆژنامه‌نۆسان ئەنجامدراوه له ماوه‌ی ساڵی 2012 دا ، تکایه بەریزبشت هەر پیشیلکارییه‌کت بەرامبەر ئەنجامدراوه ، بەشێوه‌یه‌کی زانستی و ورد له‌م فورمه‌دا تۆماری بکه تا بتوانین له راپۆرتی گشتی ساڵانەیی ((پرۆگرامی میدیای ئازاد سەر بە ئەنستیتیوتی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆف)) دەرپاره‌ی (رهوشی رۆژنامه‌گه‌ری له هەرێمی کوردستان له ماوه‌ی ساڵی 2012) دا بلاوی بکه‌ینه‌وه .

له‌گه‌ڵ ریزی تاپبەتمان ...

هاوکار حمد فوزی؛ ناوی سیانی رۆژنامه‌نۆس:

-جۆری کاری رۆژنامه‌وانییه‌که‌ی؛ - په‌یامنیر

-ناوی هه‌رمی ئەو دهن‌گایه‌ی کاری ئیده‌که‌یت (ئەگه‌ر سه‌ر به‌ دهن‌گایه‌ک بی)؛ که‌نالی ناسمانی په‌یام

-ئهو پیشیلکارییه‌ی که‌ به‌رامبەرت کراوه :

(هه‌ره‌شه‌ ئی‌کردن) (ده‌ستگیرکردن) (به‌نی) سوکایه‌تی‌پێ‌کردن () زه‌وت‌کردنی که‌ل و په‌نی کار (به‌نی) ئیدان

... زامدارکردن () سوتاندنی ئۆفیس () هه‌رجۆره‌ پیشیلکاریه‌کی تر

-به‌رواری پیشیلکارییه‌که‌: 2012/7/1

www.dengkan.com

Kurdistan Institute for Human Rights
Independent Media Program

ئەنستیتیوتی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆڤ
پرۆگرامی میدیای ئازاد

راپۆرتی ساڵانەى تاپبەت بە رهوشی رۆژنامەنوسی و مافەکانی رۆژنامەنوسان

- شوێنی پیشینکارێیەکه :- بەردەم نەخۆشخانەى فریاکەوتنى رۆژ ئاوا ئە هەولێر

- لایەنى پیشینکار- : هیزە ئەمنیەکانی ئەو نەخۆشخانەیه

- کاردانەوه و هەتۆیستی دام و دەزگا رەسمییەکانی هەریم بەرامبەر ئەو پیشینکارێیانە:

بەکورتی ئەو پیشینکارێیەى که بەرامبەرت کراوه پوونی بکەرەوه ((بە 50 ووشه)) :

بەمەبەستى رومال کردنى مانکرتنى کارمەندان جوبوین بۆ نەخۆشخانەى فریاکەوتنى رۆژئاو ئە شاری هەولێر بە لام ئە لایەن هیزەکانی زیرەفانیەوه بەلامار دراين و سوکایەتی زۆر مان بی کرا ئەمە ئە کاتیکدايه ئیمه ئە دەرەوهی سنوری نەخۆشخانە که بوین.

: ژماره مۆبایل /

: ئیمەیل Hawker_h989@yahoo.com

=====

تیبینی : وەئامی پرسیارنامەکه بۆ هەمان ئەم ئیمەیلە بنێرەوه kihr.imedia@gmail.com

بۆ هەر زانیاری و پرسیارێک تکایه پەيوەندی بکه بەم ژماره مۆبایلهوه: 07704096864

فۆرمی ژماره (11)

ئەنستیتیۆتی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆق

پڕۆگرامی میدیای ئازاد

فۆرمی تۆمارکردنی پیشیلکاری بەرامبەر رۆژنامه‌نوسان

(لە ماوهی ساڵی 2012)

رۆژنامه‌نوسی بەریز :- ئەم فۆرمە بەمەپەستی تۆمارکردنی ئەو پیشیلکارییانەیه که بەرامبەر رۆژنامه‌نوسان ئەنجامدراوه لە ماوهی ساڵی 2012 دا ، تکایه بەریزبشت هەر پیشیلکارییهکت بەرامبەر ئەنجامدراوه ، بەشێوهیهکی زانستی و ورد لەم فۆرمەدا تۆماری بکه تا بتوانین له راپۆرتی گشتی ساڵانەیی ((پڕۆگرامی میدیای ئازاد سەر بە ئەنستیتیۆتی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆق)) دەرپارەیی (رهوشی رۆژنامه‌گەری له هەریمی کوردستان له ماوهی ساڵی 2012) دا بڵاوی بکهینهوه .

له‌گەڵ ریزی تاپبەتمان ...

- ناوی سیانی رۆژنامه‌نوس : محمد فریق

- جۆری کاری رۆژنامه‌وانییه‌کهی : سەرنوسەر

- ناوی فەرمی ئەو دەزگایه‌ی کاری ئیده‌که‌یت (ئەگەر سەر بە دەزگایه‌ک بێ) : گۆفاری چرکه

- ئەو پیشیلکارییه‌ی که بەرامبەرت کراوه :

هەر شه‌ئیکردن (به‌ئێ) (دەستگیرکردن) (سوکایه‌تیپیکردن) (زه‌وتکردنی که‌ل و په‌لی کار) (ئیدان) (زامدارکردن) (سوتاندنی ئۆفیس) ()

هەر جۆره‌ پیشیلکارییه‌کی تر : ..

- به‌رواری پیشیلکارییه‌که : 2012-10-20

Kurdistan Institute for Human Rights
Independent Media Program

هەنستتوتی کوردستان بۆ مافهکانی مرۆڤ
پرۆگرامی میدیای نازاد

راپۆرتی سالاڤەت تاپەت بە رهوشی رۆژنامه‌نوسی و مافهکانی رۆژنامه‌نوسان

- شوێنی پیشیلکارییهکه : هه‌وێر

- لایه‌نی پیشیلکار :

1 - دوابه‌دوای بلاوکردنه‌وه‌ی به‌لگه‌نامه‌یه‌کی مه‌کتەبی ریکه‌ستنی یه‌کیته‌ی هاوکاری رۆژنامه‌ی هاو‌لاتی ده‌کات له ژماره (81) گۆفاری چرکه بلاوبۆته‌وه به دوو ژماره‌ی مۆبایلی که ژماره‌کان (0770315792 - 07506971039) هه‌ره‌شه‌و سوکایه‌تیمان لیکراوه‌له ستافی گۆفاره‌که‌مان

- کاردانه‌وه و هه‌نوستی دام و ده‌زگا ره‌سمییه‌کانی هه‌رێم به‌رامبه‌ر ئه‌و پیشیلکارییه‌یه : هه‌ج هه‌نوستیکیان نه‌بوو، وه‌کو ئه‌وه‌ی هه‌ر شتیکی ئه‌م شیوه‌یه نه‌بووی، به‌لایانه‌وه ناساییه

به‌کورتی ئه‌و پیشیلکارییه‌ی که به‌رامبه‌رت کراوه پوونی بکه‌روهه ((به 50 وشه)) :

- - ژماره مۆبایل :

- ئیمه‌یل : chrka1@yahoo.com -

=====

. kihr.imedia@gmail.com تێبینی : وه‌لامی پرسیارنامه‌که بۆ هه‌مان ئه‌م ئیمه‌یله بنێروهه

بۆ هه‌ر زانیاری و پرسیارنیک تکایه په‌یوه‌ندی بکه به‌م ژماره مۆبایله‌وه: 07704096864

Kurdistan Institute for Human Rights
Independent Media Program

ئەنستیتیوتی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆف
پرۆگرامی میدیای ئازاد

راپۆرتی ساڵانەیی تاپبەت بە رهوشی رۆژنامەنوسی و مافەکانی رۆژنامەنوسان

فۆرمی ژماره (12)

ئەنستیتیوتی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆف

پرۆگرامی میدیای ئازاد

فۆرمی تۆمارکردنی پیشیلکاری بەرامبەر رۆژنامەنوسان

(لە ماوهی ساڵی 2012)

رۆژنامەنوسی بەریز :- ئەم فۆرمە بەمەپەستی تۆمارکردنی ئەو پیشیلکارییانە کە بەرامبەر رۆژنامەنوسان ئەنجامدراوه لە ماوهی ساڵی 2012 دا ، تکایە بەریزبشت هەر پیشیلکارییەکت بەرامبەر ئەنجامدراوه ، بەشێوەیەکی زانستی و ورد لەم فۆرمەدا تۆماری بکە تا بتوانین لە راپۆرتی گشتی ساڵانەیی ((پرۆگرامی میدیای ئازاد سەر بە ئەنستیتیوتی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆف)) دەربارەیی (رهوشی رۆژنامەگەری لە هەرمی کوردستان لە ماوهی ساڵی 2012) دا بلاوی بکەینەوه .

لەگەڵ ریزی تاپبەتمان ...

-ناوی سیانی رۆژنامەنوس: - نیاز محمود محمد

-جۆری کاری رۆژنامەوانییەکە: وینەگر

-ناوی هەرمی ئەو دەزگایەیی کاری ئیدەکەیت (ئەگەر سەر بە دەزگایەکی بی) : کەنالی ئاسمانی بەیام

-ئەو پیشیلکارییە کە بەرامبەرت کراوه :

هەر شە ئیکردن () دەستگیرکردن (بەنی) سوکایەتییکردن () زهوتکردنی کەل و پەنی کار (بەنی) ئیدان ()

زامدارکردن (بەنی) سوتاندنی ئوفیس () هەر جۆرە پیشیلکارییەکی تر..:

-بەروری پیشیلکارییەکە: 2012/7/1

www.dengkan.com

Kurdistan Institute for Human Rights
Independent Media Program

ئەنستیتیوتی کوردستان بۆ مافهكانی مرۆڤ
پرۆگرامی میدیای ئازاد

راپۆرتی ساڵانهی تاپهت به رهوشی رۆژنامه‌نوسی و مافهكانی رۆژنامه‌نوسان

-شوینی پیشینکارییه‌که : به‌رده‌م نه خوشخانهی فریاکه‌وتنی رۆژ ناوا له هه‌وێر

-لایه‌نی پیشینکار: هیزه ئه‌منیه‌کانی نه‌و نه خوشخانه‌یه

-کاردا‌نه‌وه و هه‌تۆیستی دام و ده‌زگا ره‌سمیه‌کانی هه‌رێم به‌رامبه‌ر نه‌و پیشینکارییه‌انه:

به‌کورتی نه‌و پیشینکارییه‌ی که به‌رامبه‌رت کراوه پوونی بکه‌روهه ((به 50 وشه)) :

((به‌مه‌به‌ستی رومال کردنی مانگرتنی کارمه‌ندان جوبوین بۆ نه خوشخانهی فریاکه‌وتنی رۆژناو له شاری هه‌وێر به لام له لایه‌ن هیزه‌کانی زیره‌فانیه‌وه

به‌لامار دراين و سوکایه‌تی زۆر مان بی کرا نه‌مه له کاتیکدايه ئیمه له ده‌ره‌وه‌ی سنوری نه خوشخانه که بوین-

ژماره مۆیایل:

ئیمه‌یل :

niyazpress@yahoo.com

=====

تییینی : وه‌ئامی پرسیارنامه‌که بۆ هه‌مان نه‌م ئیمه‌یله بنییره‌وه. kihr.imedia@gmail.com

بۆ هه‌ر زانیاری و پرسیارێک تکایه په‌یوه‌ندی بکه به‌م ژماره مۆیایله‌وه: 07704096864

Kurdistan Institute for Human Rights
Independent Media Program

ئەنستیتیوتی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆڤ
پرۆگرامی میدیای ئازاد

راپۆرتی ساڵانەیی تاپبەت بە رهوشی رۆژنامه‌نۆسی و مافەکانی رۆژنامه‌نۆسان

فۆرمی ژماره (13)

ئەنستیتیوتی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆڤ

پرۆگرامی میدیای ئازاد

فۆرمی تۆمارکردنی پیشیلکاری بەرامبەر رۆژنامه‌نۆسان

(له ماوه‌ی ساڵی 2012)

رۆژنامه‌نۆسی بەریز :- ئەم فۆرمە بەمەپەستی تۆمارکردنی ئەو پیشیلکارییانە کە بەرامبەر رۆژنامه‌نۆسان ئەنجامدراوه له ماوه‌ی ساڵی 2012 دا ، تکایه بەریزبشت هەر پیشیلکارییهکت بەرامبەر ئەنجامدراوه ، بەشپۆههکی زانستی و ورد لەم فۆرمەدا تۆماری بکە تا بتوانین له راپۆرتی گشتی ساڵانەیی ((پرۆگرامی میدیای ئازاد سەر بە ئەنستیتیوتی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆڤ)) دەربارە (رهوشی رۆژنامه‌گەری له هەرێمی کوردستان له ماوه‌ی ساڵی 2012) دا بلاوی بکەینهوه .

له‌گەڵ ریزی تاپبەتمان ...

- ناوی سیانی رۆژنامه‌نۆس : شیروان ئەمین ناسراو به (شیروان شیروانی)
- جۆری کاری رۆژنامه‌هوانییه‌کە : سەرنوسەری گوڤاری باشور ، بەرپرسی نوسینگەیی رۆژنامه‌ی هاولاتی له بادینان
- ناوی فەرمی ئەو دەزگایە کاری لێدەکەیت (ئەگەر سەر بە دەزگایەکی بێ) : گوڤاری باشور
- ئەو پیشیلکارییه‌ی کە بەرامبەرت کراوه :
- هەرەشەلێکردن () دەستگیرکردن (*) سوکایەتییکردن () زەوتکردنی کەل و پەلی کار () لێدان ()
- زامدارکردن () سوتاندنی ئۆفیس () هەرچۆره پیشیلکارییه‌کی تر ..
- بەرواری پیشیلکارییه‌کە : 2012-4-20
- شوێنی پیشیلکارییه‌کە : پارێزگای دهوک - ئاکری
- لایەنی پیشیلکار : پۆلیسی ئاکری. حکومەتی پارێزگای

www.dengekan.com

- کاردانەوه و هەڵۆبۆستی دام و دەزگا رەسمییەکانی هەرمێ بەرامبەر ئەو پێشێلکارییانە :

هەلووبۆستی رێکخراوه ناھکوومیەکان و نۆدووەلەتیەکان بۆ حەد باش بوو ، بەلام ناوخوویی زور لاواز و بگرە بەشێک بوون لە کێشەکان بە تاپەبەتی و مزارەتی ناو خو ، سەندیکی رۆژنامەنوسانیش هەندێ شتی تەشریفاتیی لە شەرما کردی .

-بەکورتیی ئەو پێشێلکارییەیی کە بەرامبەرت کراوه روونی بکەرەوه ((بە 50 وشە)) :

بو ئەنستیتیوتی مافەکانی مرۆڤ لە کوردستان

بابەت | دەستگیرکردن و رفاندن

من رۆژنامەنوس و سەرنوسەری گوڤاری باشور (شێروان شێروانی) لە بەرواری 20-4-2012 لە سەیرانیکدا لە گەل خانەوادەکەم لە شوپێکی نیوان ئاکرێ و ئامیدی دەستگیرکرام .

لە لایەن مەفرەزەییەکی بێکەیی گولانی ناوهندی ئاکرێ ، بەبێ ناگادارکردنەوهی پێشومخت ، و بەبیانوی هەبوونی سکالام لەسەر بابەتی دیار نەمانی 206 ملیون دیناری عراقی ل شارەوانی ئاکرێ

کە ئیمە لە گوڤاری باشور ژمارەیی بەکەمی بەبەلگە لە سەری مان نوسیوو و رای مدیر شارەوانیشمان وەرگرتوو ، کەچی دواي تێپەربوونی 170 رۆژ بەسەر بەلاو بوونەوهی بابەتەکە

مەفرەزەییەکی پولیس لە رۆژیکی پشودا (هەینیدا) بەبێ فرمانی دادوهر رفینرام .

دواي دوو رۆژ لە دەستگیرکردنم بە کەفالت ئازادکرام .

.....

کەیسێ دووم : هەر دواي ئازادکردنم بە کەفالت ، یەکسەر دەستبەسەرکرامەوه بەبیانوی هەبوونی سکالایەکی تر لە لایەن برای سەرۆکی هەرمێوە و بو ئەم مەبەستەش منیان لە زیندانی ئاکرێ هێشتەوه بو دوو رۆژێتر بەبیانوی اجتماعیکی مدیر شرتەیی ئاکرێ لە هەولێر . دواي چوار رۆژەکەیی زیندان لە ئاکرێ منیان بە کەلمچە گواستەوه بو دھوک و لەوێش بو زیندانی هەولێر و لەوێش بو مەسیف و هەمووی شەشە رۆژ لە زیندان مامەوه . و لە و کەیسەش لە بەرواری 26-4-2012 بە کەفالتی یەک ملیون ئازادکرام .

من تێناگەم ئەم هەموو تاخیرکردنە لە گواستەوه لێم زیندانە بو ئەو زیندانە لە پێناو چی بوو ، ؟؟؟ ئەمەش بە پێشێلکاری دەبینم بەرامبەر بە خوم .

- ژمارە مۆبایل -

- نیمەیی : bashurpress@yahoo.com

- تێبێنی : وەلامی پرسیارنامەکە بۆ هەمان ئەم نیمەییە بئێرەوه

- kihr.imedia@gmail.com

- بۆ هەر زانیاری و پرسیارێک تکیە پەيوەندی بکە بەم ژمارە مۆبایلهوه: **07704096864**

Kurdistan Institute for Human Rights
Independent Media Program

ئەنستیتیوتی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆڤ
پرۆگرامی میدیای ئازاد

راپۆرتی ساڵانەیی تاپبەت بە رهوشی رۆژنامه‌نوسی و مافەکانی رۆژنامه‌نوسان

فۆرمی ژماره (14)

ئەنستیتیوتی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆڤ

پرۆگرامی میدیای ئازاد

فۆرمی تۆمارکردنی پیشیلکاری بەرامبەر رۆژنامه‌نوسان

(له ماوهی ساڵی 2012)

رۆژنامه‌نوسی بەریز :- ئەم فۆرمە بەمەپەستی تۆمارکردنی ئەو پیشیلکارییانە کە بەرامبەر رۆژنامه‌نوسان ئەنجامدراوه له ماوهی ساڵی 2012 دا ، تکایە بەریزبشت هەر پیشیلکارییەکت بەرامبەر ئەنجامدراوه ، بەشێوەیەکی زانستی و ورد لەم فۆرمەدا تۆماری بکە تا بتوانین له راپۆرتی گشتی ساڵانەیی ((پرۆگرامی میدیای ئازاد سەر بە ئەنستیتیوتی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆڤ)) دەربارە (رهوشی رۆژنامه‌گەری له هەرێمی کوردستان له ماوهی ساڵی 2012) دا بلاوی بکەینەوه .

له‌گەڵ ریزی تاپبەتمان ...

- ناوی سیانی رۆژنامه‌نوس : گۆهدار محمەدەمین عەبدالمجید

- جۆری کاری رۆژنامه‌وانییەکە : پەیمانێسر

- ناوی فەرمی ئەو دەزگایە کاری ئێدەکەیت (ئەگەر سەر بە دەزگایەک بێ) : کەنای ناسمانی سپێدە

- ئەو پیشیلکارییە کە بەرامبەرت کراوه :

هەرەشەلێکردن (بە لێ) دەستگیرکردن () سوکایەتییکردن (بە لێ) زەوتکردنی کەل و پەلی کار (بە لێ)
لێدان () زامدارکردن () سوتاندنی ئۆفیس ()

هەرچۆرە پیشیلکارییەکی تر .. هەرەشەکردن له دایک و باوکم و زامدارکردنی دێیان

- بەرواری پیشیلکارییەکە : (4-11-2012) و (6-5-2012)

- شوینی پیشیلکارییەکە : (بەریۆه‌بەرایەتی ناحیە دینارته) و (پەیمانگای تەکنیکی ئاکری)

- لایەنی پیشیلکار :

www.dengkan.com

Kurdistan Institute for Human Rights
Independent Media Program

هەنستتوتی کوردستان بۆ مافهکانی مرۆڤ
پرۆگرامی میدیای نازاد

راپۆرتی سالاڤی تاپبەت بە رهوشی رۆژنامه‌نوسی و مافهکانی رۆژنامه‌نوسان

- کاردانەوه و هه‌ئۆیستی دام و ده‌زگا ره‌سمییه‌کانی هه‌رمێ به‌رامبەر ئه‌و پێشێلکارییه‌یه‌ : به‌ داخه‌وه هه‌یج هه‌ئۆیستیک به‌رامبەر ئه‌و پێشێلکاریانه نه‌بوو ، به‌ئێكو به‌ پێچه‌وانه‌وه ئه‌وه پێ یان خوشبو ده‌مه‌ویت ئه‌وه‌ش روون بکه‌مه‌وه که کاری رۆژنامه‌وانی ئه‌ ده‌قه‌ری ئاکری ئه‌ ئاستیکی زور خراپ دایه تایبه‌تی ئه‌گه‌ر ئه‌ که‌نایکی سه‌ربه‌ خو بیت یان هه‌ر گوڤارو رۆژنامه‌یه‌کی سه‌ربه‌ خو . و ئه‌ده‌قه‌ری ئاکری حزب زا ئه‌ به‌سه‌ریدا و هه‌رشتیك به‌ پێ ی به‌رژه‌وه‌ندی خوی تایبه‌ت به‌کار دینی ئه‌وه‌ش مه‌ترسیه‌کی تره‌ که‌ نه‌سه‌ر ئایدوئووجی رۆژنامه‌نوس هه‌یه‌ به‌به‌رده‌وامی .

- به‌کورتی ئه‌و پێشێلکارییه‌ی که به‌رامبەرت کراوه روونی بکه‌ه‌وه ((به‌ 50 وشه)) : 1- ئه‌و پێشێلکارییه‌ی ئه‌ ناحیه‌ی دینارته کاتیک سلایدی جووت سایدیکمان ده‌گرت ئاسایش هاته لامان و به‌ ره‌وشتیکی دوور ئه‌ ئینسانیه‌ت ره‌فتار یان ئه‌گه‌ل ئیمه‌ کرد و ده‌ست به‌سه‌ر که‌نو په‌مان گرت .
2- پێشکاری تر ئیمه‌ ده‌مانه‌ویست رومانی راپورتیک بکه‌ین ئه‌ په‌ یمانگای ته‌کنیکی ئاکری که‌ روژی رسومات بوو ئه‌ لایه‌ن به‌ریوه‌به‌ری راگه‌یاندنی په‌ یمانگا سوکایه‌تی به‌ئیمه‌ی کردوو . ئه‌ی هه‌شت رومال بکه‌ین که‌ چه‌ندین که‌نای تر له‌وئ رومانیا ده‌کرد .

- ژماره‌ مۆبایل :
- Guhdarzebari@yahoo.com - ئیمه‌یل :

تیبینی : وه‌لامی پرسیارنامه‌که‌ بۆ هه‌مان ئه‌م ئیمه‌یله‌ بنیره‌وه kihr.imedia@gmail.com

بۆ هه‌ر زانیاری و پرسیارنیک تکایه‌ په‌یوه‌ندی بکه‌ به‌م ژماره‌ مۆبایله‌وه : **07704096864**

Kurdistan Institute for Human Rights
Independent Media Program

ئەنستیتیوتی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆڤ
پرۆگرامی میدیای ئازاد

راپۆرتی ساڵانەیی تاپبەت بە رهوشی رۆژنامه‌نۆسی و مافەکانی رۆژنامه‌نۆسان

فۆرمی ژماره (15)

ئەنستیتیوتی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆڤ

پرۆگرامی میدیای ئازاد

فۆرمی تۆمارکردنی پیشیلکاری بەرامبەر رۆژنامه‌نۆسان

(له ماوهی ساڵی 2012)

رۆژنامه‌نۆسی بەریز :- ئەم فۆرمە بەمەپەستی تۆمارکردنی ئەو پیشیلکارییانە کە بەرامبەر رۆژنامه‌نۆسان ئەنجامدراوه له ماوهی ساڵی 2012 دا ، تکایە بەریزبشت هەر پیشیلکارییەکت بەرامبەر ئەنجامدراوه ، بەشێوەیەکی زانستی و ورد لەم فۆرمەدا تۆماری بکە تا بتوانین له راپۆرتی گشتی ساڵانەیی ((پرۆگرامی میدیای ئازاد سەر بە ئەنستیتیوتی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆڤ)) دەربارە (رهوشی رۆژنامه‌گەری له هەرێمی کوردستان له ماوهی ساڵی 2012) دا بلاوی بکەینەوه .

له‌گەڵ ریزی تاپبەتمان ...

- ناوی سیاتی رۆژنامه‌نۆس : کامهران نەجم ابراهیم

- جۆری کاری رۆژنامه‌وانییەکە : فۆتۆگرافەر

- ناوی فەرمی ئەو دەزگایە کاری ئیدەکەیت (ئەگەر سەر بە دەزگایەکی بێ) : مۆنۆگرافی

- ئەو پیشیلکارییە کە بەرامبەرت کراوه :

هەرەشەلێکردن (*) دەستگیرکردن (*) سوکایەتییکردن (*) زەوتکردنی کەل و پەلی کار (*) لێدان (*)

زادارکردن () سوتاندنی نۆفیس () هەرچۆرە پیشیلکارییەکی تر ..

- بەرواری پیشیلکارییەکە : 2012-02-17

- شوینی پیشیلکارییەکە : سلیمانی

- لایەنی پیشیلکار : وەزارتی ناوخۆ

www.dengekan.com

Kurdistan Institute for Human Rights
Independent Media Program

نەنسنتیۆتی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆق
پرۆگرامی میدیای ئازاد

راپۆرتی ساڵانەى تاپبەت بە رهوشی رۆژنامه‌نوسی و مافەکانی رۆژنامه‌نوسان

- کاردانەوه و هەنۆستی دام و دەزگا رەسمییەکانی هەرێم بەرامبەر نەو پێشئیلکارییانە :

-بەگورتی نەو پێشئیلکارییەى که بەرامبەرت کراوه روونی بکەرەوه ((بە 50 ووشه)) :

- ژماره مۆبایل :

- ئیمهیل : kamarametrography.org

- تییینی : وه‌لامی پرسیارنامه‌که بۆ هه‌مان نهم نیمه‌یله بئیره وه kihr.imedia@gmail.com

- بۆ هەر زانیاری و پرسیارنیک تکایه په‌یوه‌ندی بکه به‌م ژماره مۆبایله‌وه: **07704096864**

فۆرمی ژمارە (16)

ئەنسێتیۆتی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆق

پڕۆگرامی میدیای ئازاد

فۆرمی تۆمارکردنی پیشیلکاری بەرامبەر رۆژنامەنوسان

(لە ماوەی ساڵی 2012)

رۆژنامەنوسى بەریز :- ئەم فۆرمە بەمەپەستى تۆمارکردنى ئەو پیشیلکارییانە کە بەرامبەر رۆژنامەنوسان ئەنجامدراوە لە ماوەی ساڵی 2012 دا ، تکایە بەریزیش ت هەر پیشیلکارییەکت بەرامبەر ئەنجامدراوە ، بەشێوەیەکی زانستى و ورد لەم فۆرمەدا تۆمارى بکە تا بتوانین لە راپۆرتى گشتى سالاڤە (پڕۆگرامى میدیای ئازاد سەر بە ئەنسێتیۆتی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆق) دەربارەى (رهوشی رۆژنامەگەرى له هەریمی کوردستان لە ماوەی ساڵی 2012) دا بلاوى بکەینەوه .

لەگەڵ ریزی تاپبەتمان ...

- ناوی سیانی رۆژنامەنوس : جەلال ئەحمەد کاکە ئەمین ناسراو بە (جەلال ئەحمەد بەرزنجی)

- جۆری کاری رۆژنامەوانییەکەى : پەيامنیـر و وینەگر

- ناوی فەرمى ئەو دەزگایەى کاری لێدەکەیت (ئەگەر سەر بە دەزگایەک بێ) : گۆڤارو مایپەرى رەگەز، گۆڤارى فهیسبووک

- ئەو پیشیلکارییەى کە بەرامبەرت کراوە :

هەرەشە لیکردن (*) دەستگیرکردن (*) سوکایەتییکردن (*) زەوتکردنى کەل و پەنى کار () لێدان () زامدارکردن () سوتاندنى ئۆفیس ()

هەرچۆرە پیشیلکارییەکی تر : ئەدادگای لیکولینەوهی هەوینر بە کەفالت بەبرى (1000000) ئ=یەك ملیۆن دینار ئازاد کرام.

- بەرواری پیشیلکارییەکە : 2012/3/12, 2012/5/23, 2012/6/9, 2012/10/7, 2012/11/20, 2012/11/30

Kurdistan Institute for Human Rights
Independent Media Program

ئەنستیتۆی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆڤ
پرۆگرامی میدیای ئازاد

راپۆرتی ساڵانەى تاپەمت بە رهوشی رۆژنامه‌نوسی و مافەکانی رۆژنامه‌نوسان

- شوێنی پێشیلکاراییه که : شاری هه‌ولێر

- لایه‌نی پێشیلکار : پاسه‌وانه‌کانی کۆسره‌ت ره‌سول، سکالای دادگای هونه‌رمه‌ند نادیه، شوفیرێک له‌گه‌ره‌کی باداوه، پۆلیسی فریاکه‌وتن خانی کوران، پۆلیسی فریاکه‌وتن خانی به‌رده‌م گۆرستانی شیخ نه‌حمه‌د، پۆلیسی هاتوچۆ چوار ریا نییه‌رده‌م نوسینگه‌ی کوردستان تیغی، پاسه‌وانه‌کانی به‌رده‌می وه‌زاره‌تی داد.

- کاردانه‌وه و هه‌ئویستی دام و ده‌زگا ره‌سمیه‌کانی هه‌رێم به‌رامبه‌ر ئه‌و پێشیلکاراییانه : هیچ هه‌ئویستیکیان نه‌بوو، وه‌کو نه‌وه‌ی شتیکی نه‌و شیوه‌یه نه‌بویت، به‌لایانه‌وه ئاساییه.

- به‌کورتی ئه‌و پێشیلکاراییه‌ی که به‌رامبه‌رت کراوه روونی بکه‌روه ((به 50 وشه)) :

- - ژماره مۆبایل :

- - ئیمه‌یل :

- =====

- تیبینی : وه‌لامی پرسیارنامه‌که بۆ هه‌مان نه‌م ئیمه‌یله بنیره‌وه kihr.imedia@gmail.com

- بۆ هه‌ر زانیاری و پرسیارێک تکایه په‌یوه‌ندی بکه به‌م ژماره مۆبایله‌وه : 07704096864

راسپاردەکانی کۆتایی

ئەکۆتاییدا ئەم چەند راسپاردەیه بۆ ئەهێشتنی پێشیلکایەکان یاخود گەشە پێدانی ئازادی رۆژنامه‌گەری ئەکوردستان ، پێشکەشی هەموو لایەک دەکەین بە هیوای کار ئەسەرکردنیان :

- پێویستە هەر چوار لایەن : سەرۆکایەتی هەرێم - ئەنجومەنی دادوەری - سەرۆکایەتی پەرلەمان - سەرۆکایەتی حکومەت ، ئەو راپۆرت و لیکۆئینەوه و بەدواداچونانە کە لایەن ریکخواوە ناوخواپی و نیۆدەوڵەتیەکانەوه ئەنجام دەدرێ ئەسەر رهوشی رۆژنامه‌نوسی و کەیسەکانی پێشیلکاری بەرامبەر بەرۆژنامه‌نوسان بەهەند وەرێگرن و فەرمان بەدەن بەدواداچونی قانونی و جدی بۆ بکری و رینگە ئە دوبارە بونەوهیان بگیری .

- پێویستە راسپاردەکانی کۆنفرانسی نیشتمانی ((دایەلوگی نیوان دادوەران و رۆژنامه‌نوسان)) بەهەند وەرگیری ببنە بنەمای کاری هەموو لایەنە پەيوەندیدارەکان . ئەم کۆنفرانسە کە ئە ژێر دروشمی ((سەرۆکی یاسایە کی دیموکراسی گرهنتیە بۆ ئازادی رۆژنامه‌گەری)) ئەنجامدرا ، ئەلایەن ((ئەنستیتیۆتی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆف)) و بەهاوکاری ((وەزراەتی رۆشنیبری و لاوان \ بەریۆه‌بەرایەتی گشتی راگەیانندن)) و ((بەهەماهەنگی یەکییتی دادوەران هەریمی کوردستان)) ئەهەولیری پایتەختی هەریمی کوردستان ، ئەبەرۆاری 18-19\11\2011 . بەئامادەبوونی زیاتر ئە 120 دادوەر و رۆژنامه‌نوس ، جگە ئە نوینەری چەندین دەزگای نیشتمانی و نیۆدەوڵەتی . (دەقی راسپاردەکان هاوپیچ کراوه) .

- پێویستە ئەو راسپاردانە کە ئەکۆنفرانسی (گەشە پێدانی ئازادی رۆژنامه‌گەری ئەکوردستان) بەرزکرانەوه بەهەند وەرگیری . ئەم کۆنفرانسە کە بەدروشمی پیکەوه بەرهو پاراستنی مافەکانی رۆژنامه‌نوسان و ئەلایەن ئەنستیتیۆتی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆف و بەهاوکاری ئایریکی نیۆدەوڵەتی ئە ماری (2012) ئەنجامدرا بەبەشداری سەرجهم لایەنە پەيوەندیدارەکانی بواری رۆژنامه‌نوسی ئەکوردستان ، و چەندین

راسپاردە و پێشنياری بۆ هەموو دەسه‌ئاته‌کان و ئاسته‌کان خسته روو که هەموویان هەنگاوی گرنگن بۆ پاراستنی مافەکانی رۆژنامه‌نوسان و گەشه‌پێدانی ئازادی رۆژنامه‌گەری له‌کوردستان . (ده‌قی راسپاردەکان هاوینچ کراوه) .

پێشنيار ده‌که‌ین که هێڵیکی ته‌له‌فونی گەرم و کراوه له‌سه‌رۆکایه‌تی حکومه‌تی هه‌رمێ کوردستان بکریته‌وه تاییه‌ت بۆ رۆژنامه‌نوسان ، تا له هه‌رحاله‌تیکی پشیلکاری یاخود ریگری و ئیشکالیه‌تیکی راسته‌وخۆ رۆژنامه‌نوسان بتوانن په‌یوه‌ندی پێوه‌ بکه‌ن و له‌ویشه‌وه به‌دواداچون و چاره‌سه‌ری راسته‌وخۆ و خێرا بۆ گرفته‌کان بکری .

- پێویسته حکومه‌ت هه‌رمێ و کارمه‌ند و به‌رپرسه‌کانی ، به‌رپرس و کارمه‌ندی ده‌زگا‌کانی پۆلیس و ئاسایش ، تیگه‌یشتن و ره‌فتاری خۆیان ته‌ریب و کۆک بکه‌ن له‌گه‌ڵ ماف و ئازادیه‌کانی رۆژنامه‌نوسان به‌پێی پێوه‌ری نیوده‌وه‌تییه‌کان و یاسای رۆژنامه‌گەری له‌ کوردستان که له‌سه‌ریان پێویست ده‌که‌ن به‌یه‌کسانانه و به‌ ریزیکی شایسته‌وه مامه‌ته‌ له‌گه‌ڵ رۆژنامه‌نوسان بکه‌ن .

- پێویسته له‌که‌یسه‌کانی رۆژنامه‌نووساندا ته‌نها کار به‌یاسای رۆژنامه‌گەری له‌هه‌رمێ کوردستان بکریته‌وه له‌سه‌رجه‌م دادگا‌کاندا . وه سه‌رجه‌م دامه‌زراوه نیشتماینه‌کان به‌تاییه‌ت ده‌زگا ئه‌منیه‌کان جیبه‌جی بکه‌ن له‌کاتی مامه‌ته‌کردن له‌گه‌ڵ رۆژنامه‌نووساندا .

- پێویسته په‌رله‌مانی کوردستان یاسای ئازادی زانیاریه‌کان ده‌ربکات به‌شیوه‌یه‌ک له‌گه‌ڵ ستاندارده‌ نیوده‌وه‌تییه‌کانی مافی ده‌ستخستنی زانیاریه‌کان و شه‌فافیه‌ت کۆک بێت. هه‌وره‌ها پێویسته په‌رله‌مانی کوردستان کاربکات له‌سه‌ر ریکخستنی یاساییانه‌ی فریکوینسی سپه‌یس بۆ ریکخستنی په‌خشی که‌ناله‌کانی رادیۆ و ته‌له‌فزیۆن .

- پێویسته کاربکری بۆ هێنانه‌کایه‌ی په‌یماننامه‌ی شه‌ره‌فی رۆژنامه‌نوسی له‌کوردستان له‌پیناو زیاتر قوڵکردنه‌وه‌ی بنه‌ماکانی پێشه‌یی بوون له‌ رۆژنامه‌گەری له‌کوردستاندا .

- پێشنيارده‌که‌ین زانیاری و داتا‌کانی ناو ئه‌م راپۆرته به‌هه‌ند وه‌رگیری و به‌دواداچوونی جدی بۆ که‌یسی پشیلکاریه‌کان دژ به‌رۆژنامه‌نوسان بکری ، و سنوریک بۆ پشیلکاری به‌رامبه‌ر ئازادی و مافه‌کانی رۆژنامه‌نوسان و میدیاکاران له‌کوردستان دا بنری .

پروفايل

هەنستییۆتی کوردستان بۆ مافهکانی مرۆف (KIHR)

رێخنراویکی ناحکومی کوردستان سەر به خۆیه، کار دهکات له پیناو پاراستن و په ره پیدانی دیموکراسی و مافهکانی مرۆف له کوردستان به تابهت و عێراق به گشتی، سالی (2005) دامهزراوه. کار دهکات له بواری مافهکانی: مافی مرۆف به گشتی، حوکمرانی باش، کۆمه‌لگای مه‌دهنی، لاوان و گه‌شه پیدانی مرۆیی، و نازادی میدیا.

پروگرامی میدیای نازاد به کیکه له پروگرامه سهره‌کیه‌کانی و کار دهکات له سهر چاودیری کردنی نازادی رۆژنامه‌گه‌ری و مافهکانی رۆژنامه‌نوسان و تۆمار کردنی پێشیکاریه‌کان و به‌را پۆرتکردنیان و بلاوکردنه‌وه‌یان. له‌گه‌ ئیشیدا کار دهکات له سهر گه‌شه پیدانی توانا و به‌هره‌کانی رۆژنامه‌نوس و میدیاریاکان.

(KIHR) له‌ماوه‌ی چهند سالی رابردوودا به‌هاوکاری و هه‌ماهه‌نگی دامه‌زرگا نیوده‌وه‌ته‌ی و هه‌ندی له‌ ده‌زگا ناو‌خۆیه‌کان چهندین پرۆژه و پروگرامی له‌وه‌ یارانه‌ی سهره‌وه‌ نه‌ نجامداوه و تا ئیستاش به‌رده‌وامه‌.

ئه‌م راپۆرته‌ بریتییه‌ له‌ پینچه‌مین راپۆرتی سائانه‌ی (پروگرامی میدیای نازاد) سهر به‌ (هەنستییۆتی کوردستان بۆ مافه‌کانی مرۆف) تابهت به‌ نازادی رۆژنامه‌گه‌ری و مافه‌کانی رۆژنامه‌نوسان، له‌ماوه‌ی (5) سالی رابردوودا له‌ کوردستان.

ئۆفیس گشتی:

هەرمی کوردستان \هه‌ولێر - 40 مه‌تری \ئه‌ندا زیاران

مۆبايل : 009647504272229

ته‌له‌فۆن: 00964662536225

ئیمه‌یل: kihar2005@yahoo.com

Kurdistan Institute for Human Rights
Independent Media Program

ئەنستیتیوتی کوردستان بۆ مافهكانی مرۆڤ
پروگرامی میدیای نازاد

راپۆرتی ساڵانهی تاپهت به رهوشی رۆژنامه‌نوسی و مافه‌کانی رۆژنامه‌نوسان

یه‌کییتی دادوهرانی هەرێمی کوردستان

Kurdistan Institute for Human Rights
ئەنستیتیوتی کوردستان بۆ مافه‌کانی مرۆڤ

ئەنستیتیوتی کوردستان بۆ مافه‌کانی مرۆڤ

پروگرامی میدیای نازاد

وهزارهتی رۆشنیبری و لاوان

به‌رێوه‌به‌رایه‌تی گشتی راگه‌بیانندن

((سه‌روه‌ری یاسایه‌کی دیموکراسی گره‌نتیه بۆ نازادی رۆژنامه‌گه‌ری))

کۆنفرانسی نیشتمانی

**دایه‌لوگی نیوان دادوهران و رۆژنامه‌نووسان له
کوردستان**

هه‌ولێر

2011\11\19-18

راسپارده‌کانی کۆنفرانس

www.dengekan.com

راسپاردەکانی کۆنفرانسی نیشتمانی دایەلۆکی نیوان دادوهران و رۆژنامه‌نوسان

بۆ بەرێزان :

- سەرۆکایەتی هەرێمی کوردستان
- ئەنجومەنی دادوهری هەرێمی کوردستان
- سەرۆکایەتی حکومەتی هەرێمی کوردستان
- پەرلەمانی کوردستان
- سەندیکا و رێکخراوەکانی بواری راگەیانندن و ئازادی رۆژنامه‌گەری
- سەرچەم رۆژنامه‌نووسان و دام و دەزگاکانی میدیا
- دام و دەزگاکانی پۆلیس و ئاسایش
- رای گشتی کوردستان

دوای کۆتایی هاتنی سەرکەوتوانەیی کۆنفرانسی نیشتمانی ((دایە لوگی نیوان دادوهران و رۆژنامەنوسان))
 لە ژێر دروشمی ((سەرۆهری یاسایە کی دیموکراسی گرهنتیه بۆ ئازادی رۆژنامەگەری)) که ئە لایەن
 ((ئەنستیتیۆی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆق)) و بەهاوکاری ((وەزراەتی رۆشنیبری و لاوان \
 بەرپۆه بەرایەتی گشتی راگەیانندن)) و ((بەهەماهەنگی یەکییتی دادوهرانی هەریمی کوردستان))
 لەهەولێری پایتەختی هەریمی کوردستان لە بەرەواری 18-19\11\2011 ئە نجامدرا، بە ئامادەبوونی
 زیاتر لە 120 دادوهر و رۆژنامەنوس، جگە لە نوینەری چەندین دەزگای نیشتمانی و نیو دەوڵەتی ... دوای
 پێشکەشکردنی ووتەیی هەر یەک لە حکومەتی هەریمی کوردستان \ وەزراەتی رۆشنیبری و یەکییتی دادوهرانی
 هەریمی کوردستانی عێراق و کونسولگەری گشتی و وڵاتە یە کگرتووەکانی ئەمریکا لەهەولێر و سەندیکیای
 رۆژنامەنوسانی کوردستان و ئەنستیتیۆی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆق ... راپرسیەکی مەیدانی لەسەر
 مافەکانی رۆژنامەنوسان خرایە روو که لە ماوهی رابردوو دا لە سەر تاسەری هەریم ئە نجامدرا بوو ... دوواتریش
 دوای دوو رۆژ لە گفتووگۆی چروپر و کراوه و بابەتی ئە لایەن لایەنە بەشداربووەکانی کۆنفرانسهوه لەسەر
 تەوهرەکانی پەییوست بە مافەکانی رۆژنامەنوس لە دادگاگان و پابەندبوون بە یاسای کاری رۆژنامەگەری ئە
 دادگاگانی هەریمی کوردستان و شەفافیت ئە کاری ئەو دادگایانە و هەر وهه ماف و ئەرکەکانی رۆژنامەنوس
 بە پێی یاسای کاری رۆژنامەگەری ... بەهەمان شیوه رۆئی هەریەک ئە دادوهر و داواکاری گشتی و لایەنەکانی
 جیبەجیکاری دادوهری (پۆلیس) و لایەنە پەییوهندیدارهکان بە رۆژنامەنوسان و ئازادی رۆژنامەگەری ئە
 پاراستنی مافەکانی رۆژنامەنوساندا ... بەشداربووانی کۆنفرانس گەیشتن بە چەند راسپاردەیهک بۆ چەندین
 لایەنی جیا جیا بە ئامانجی ئەوهی ببیتە بنه مایهک بۆ کاری داها توویان بە ئاراسته ی پاراستن و پەره پیدانی
 ماف و ئازادیەکانی رۆژنامەنوسان لە هەریمی کوردستان .

ئەمەیی خواره وهش دهقی راسپاردەکانە :

راسپاردەکانی کۆنفرانسی نیشتمانی

دایه‌لۆکی نیوان دادوهران و رۆژنامەنوسان

یەكەم : لەسەر ئاستی گەشەپێدانی زەمینە یاسایی بۆ کاری رۆژنامەگەری ئازاد:

راسپاردە بۆ پەرلەمانی کوردستان :

1- پێویستە یاسای کاری رۆژنامەگەری ئە پەرلەمانی کوردستان هەموار بکریتهوه بە ئاراستە ی زیاتر

دابێنکردنی ماف و ئازادیەکانی رۆژنامەنووسان بەم شێوەیە خوارەوه :

1) (غرامە) پێبژاردن کەمبکریتهوه ، زۆرتین (أعلى) سزا دیاری بکریت وە کەمترین (أدنى) بۆ دادوهر دابنریت

2) مەسەلە (توقیف) راگرتن بە دەق ئە یاساکەدا زیاد بکریت کە ئەمینیت .

3) ئە برگە ی سببە می ماددە ی حەوتەم ئەم برگە یه زیاد بکریت (بەمەرجیک بە ئەینی بئینیتهوه و بپاریزریت) .

4) ئە برگە ی نۆیەم پێشیار دەکەین :

a) بێمە ی تەندرووستی بۆ رۆژنامەنووس زیاد بکریت .

b) پابەندبوونی رۆژنامەنووسان وەکو ئەرکیک بە چەمکە گشتیەکانی مافی مرۆق زیاد بکریت .

c) غەرامەکان بە شێوەیەکی گشتی کەم بکریتهوه .

d) دووبارەبوونهوه ئە برگە ی سببە می ماددە ی نۆیەم ئەمینیت .

- 2- دامەزراندنی دادگایه‌کی تایبه‌ ته‌مه‌ند به‌ دادگاییکردنی رۆژنامه‌نووسان و دادوه‌ری شاره‌زا له‌ یاساکانی رۆژنامه‌گه‌ری بۆ دابنریت .
- 3- داوا له‌ په‌رله‌مانی کوردستان ده‌که‌ین هه‌رچی زوو هه‌ر رۆژه‌یاسای (گه‌یشتن به‌ سه‌رچاوه‌کانی زانیاری) په‌سند بکات .
- 4- داوا له‌ په‌رله‌مانی کوردستان ده‌که‌ین که‌ یاسای ته‌بلیغاتی سه‌ربازی ژماره‌ (106) و هه‌روه‌ها مادده‌ی (136\ب) له‌ یاسای اصولی محاکماتی جزائی هه‌ئوه‌شینیته‌وه‌ که‌ (حصانه) ده‌داته‌ نه‌ندامانی سوپا و ئاسایش و پۆلیس و ماف ده‌داته‌ وه‌زیری ناوخۆ که‌ رێگری بکات له‌ ئاماده‌کردنی به‌رپوه‌به‌ره‌ گشتییه‌کان و فه‌رمانبه‌رانی وه‌زاره‌ت له‌ به‌رده‌م دادگا .. چونکه‌ نه‌و یاسا و مادده‌یه‌ له‌ لایه‌ن نه‌ نجوومه‌نی نوینه‌رانی عێراق هه‌ئوه‌شاوته‌وه‌ .
- 5- داوا ده‌که‌ین په‌رله‌مانی کوردستان چاودێری جیبه‌ جیگه‌ردنی یاسای کاری رۆژنامه‌گه‌ری و پاراستنی مافه‌کانی رۆژنامه‌نووسان بکات له‌ دادگاگان .

دووهم : لەسەر ئاستی پاراستنی مافەکانی رۆژنامەنۆسی لە دادگاگان پێویستە :

راسپاردە بۆ دەسەڵاتی دادوهری لەهەریێم کوردستان

1. ئاگادارکردنەوهی لایەنی جێبەجێکار کە هەئسووکەوتی ناشرین نەکات ئەگەر رۆژنامەنۆسان . وه ریز ئە دادوهران و بریارەکانیان بگرت .
2. هەر دۆسیەیهکی رۆژنامەنۆسی لە دادگا تەنها بە یاسای رۆژنامەنۆسی مامە ئەی ئەگەر بگرت . ئەحالیەتی دادگاییکردندا کار بەهیچ یاسایەکی دیکە نەکرت .
3. دادوهران و رۆژنامەنۆسان تەواو پابەند بن بە یاسای کاری رۆژنامەنۆسی ئەهەریێم کوردستان .
4. ئە سەندیکی رۆژنامەنۆسان دەستەیهکی راپۆزکاری هەبێت بۆ چاوخاندن بە هەرداویەکی رۆژنامەنۆسان ئە دادگا ، ئەگەر سکا ئای لەسەر تۆمار کرابێت بێت یان سکا ئای کردبێت .
5. سەندیکی رۆژنامەنۆسان وەلامی هەبێت بۆ هەر (تبلیغ) ئاگادارکردنەوهیهکی دادگا .
6. (تعصف) نەکری ئە یاسا بەرامبەر بە رۆژنامەنۆسان ئە لایەن دادوهرانەوه .
7. داوای یاسایی یان کەیسێ رۆژنامەنۆسان ئە دادگاگان زوو تەواو بگرت و یەکلایی بکرتەوه واتە ئەو لهویاتی پێبدرت .
8. دادوهران پێویستە بریاری ئاگادارکردنەوهی ئامادەبوون (استقدام) دەرێکەن ئەک فەرمانی دەستگیرکردن .
9. سزای ماددی غەرامە بگرت بە فەرمانگەهی جێبەجێکاری کە ریکاری یاسایی دەگرت بەر سەرەنجام بەبەش غەرامە دەرەکات .
10. جەختکردن لەسەر سەر بەخوویی دادگا کە پێویست دەکات دادگا تەنهاوتەنها ئە دەستی ئۆرگانی پێوهندیاداردا بێت و رێگرتن ئە دەستیۆهردانی حیزب و حکومەت ئە کارووباری دادگاگاندا .
11. پێویستە میکانیزمیکی خێرا دیاریبکرت بۆ گەیانندی یاساکان بە دادگاگان ئە کاتیکی پێوانه بیدا .

12. ئەدادگاگاندا و مامە ئە و کەسی تاپبەت بە بۆاری رۆژنامه‌نوسان هەبیت . وەرپز ئە کەسایەتی رۆژنامه‌نوس بگیریت .
13. بڕگەیی دووهمی ماددەیی هەوتەمی یاسای کاری رۆژنامه‌گەری ببیتە بنەمای مامە ئە کردنی دادگا و لایەنە پەییوەندیارەکان ئەگەن رۆژنامه‌نوسان .

لەسەر ئاستی کارا کردنی رۆلی داواکاری گشتی

14. بە پێی ماددەیی (789) ی دەستووری عێراقی و ماددەیی (77) ی پڕۆژە دەستووری هەرمێ کوردستان داواکاری گشتی ببیتە پیکهاتەیهک ئە پیکهاتەکانی دەسەلاتی دادوەری ، بۆنەوهی بتوانیت رۆلی راستەقینەیی خۆی ببینیت .
15. ئە نجوومەنی دادوەری گرنگی پێویست بدات بە تیکە ئیوون و ئاشنا بوون بە کە نائەکانی راگەیانندن و پێدانی زانیاری زیاتر ئەو بوارانەیی کە یاسا رێگەیی پێداووە بۆ ئاشنا بوون و قوئبوونەوهی زیاتر ئە کاروباری رۆژنامه‌نوسان .
16. پێناسەیی داواکاری گشتی یەکلایکریتهوه و پەییوەست بکریت بە ئە نجوومەنی دادوەری کە چەتری دەسەلاتی دادوەرییە ئە هەرمێ کوردستان .
17. سەربە خۆیی و ئە کتێف کردنی داواکاری گشتی هۆکاریکی سەرەکییە بۆ پاراستنی ئازادی رۆژنامه‌گەری ، بەو پێیەیی کە کاری داواکاری گشتی چاودیریکردنی چاک پێدەکردنی یاساکانە .
18. بەرپۆبەرایەتی پەییوەندییەکان و راگەیانندن ئە سەرۆکایەتی داواکاری گشتی بکریتهوه بۆنەوهی ببیتە پردیک ئە نیوان رۆژنامه‌نوسان و داواکاری گشتی .

سێهەم : لەسەر ئاستی قولکردنەوهی پرۆفیشنالییەتی لە پیشەیی رۆژنامەنوسیدا .

راسپاردە بۆ رۆژنامەنوسان و دەزگاکانی میدیا

- 1- رۆژنامەنوس باج هەنگریت ئەو شوینانەیی کاری پێیەتی یان سەردانی دەکات .
- 2- رۆژنامەنوسان خۆیان گەشەبە هۆشیاری یاسایی خۆیان بدەن و ئاگاداری یاسای کاری رۆژنامەگەری و برگە و بنەماکانی بن .
- 3- پێویستە دەزگاکانی میدیا ئاستی پرۆفیشنالییەتی رۆژنامەنوس و میدیاکارەکانیان گەشە پێبدەن تا کارەکانیان بە پێی پێوەرە جیهانیەکان بێت .
- 4- ریکخراوە نیشتمانی و نیو دەوڵەتیەکان کارایانەتر و کارمەیانەتر کاربکەن لەسەر گەشە پێدان و بەرزکردنەوهی ئاستی پرۆفیشنالییەتی میدیاکاران لە کوردستان .

چوارەم : لەسەر ئاستی پاراستن و پەرەپێدانی مافەکانی رۆژنامەنوسان

راسپاردە بۆ لایەنەکانی پەيوەست بەپیشە و مافەکانی رۆژنامەنوس

- 1- پێکھێنانی کۆمیتەیی هەماھەنگ لەنیوان داواکاری گشتی و یەکییتی دادوهران و سەندیکیای رۆژنامەنوسان و ریکخراوە پەيوەندیادارەکان بۆ ئەنجامدانی چالاکی ھاوبەش و بەدواداچوونی کیشەکان .
- 2- ئەنستیتیوتی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆف بە ھاوکاری دەزگاکانی تر کۆنتاکتی ھەبێت لەگەڵ ھێزەکانی ئاسایشی ناوخبۆ بۆ کردنەوهی خول بۆیان ئە ھەموو بوارەکاندا بە تاپبەتی بوارەکانی مافی مرۆف و بە تاپبەتی تر ئەوھی پەيوەندی بە کاری رۆژنامەگەرییەو ھەیە .

- 3- پێشنیار دەکەین بۆ هەموو لایەنە پەيوەندیدارەکان بۆ جیاکردنەوهی پۆلیسی دادوهری ئە پەیکەری وهزارەتی ناوخوا، وه پەيوەستکردنی بە ئە نچوو مەنی دادوهرییه وه و بۆ ئەو مەبەسته ئە هەموو روهوه کانه وه تاییه تەندیتی ئەو دەزگایه دیاری بکریت .
- 4- پێشنیار دەکەین بۆ لایەنی پەيوەندیدار که ئە هە ئبژاردنی کارمە ندانی هیژەکانی ناوخوا خە ئگانی خاوهن بروانامه دابمه زینن .
- 5- پێشنیار دەکەین بۆ دامەزراندنی پۆلیسی قەزایی چالاک .

ئە کۆتاییدا هەموومان جەخت ئە سەر پابە ندیوون بە مافەکانی مرۆڤ و ئە نیویشیاندا مافی ئازادی راده برین و رۆژنامه گەری دەکەینه وه و وهک پیوه ریک بۆ سەرجه م مافەکانی مرۆڤ بە پرەنسیپیکی پیروز و سازش هە ئنگری دەزانی و دەبیته بە هەموومان بە یه که وه و هەرکەس بە پیی پسپوری و ئە بواری خۆیدا کار ئە سەر پاراستن و پرە پیدانی بکەین .

بە شداربوانی

کۆنفرانسی نیشتمانی

(دایه لۆکی نیوان دادوهران و رۆژنامه نووسان له کوردستان)

هەولێر \ ئوتیل ئوبل

2011\11\19

Kurdistan Institute for Human Rights
Independent Media Program

ئەنستیتیوتی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆڤ
پرۆگرامی میدیای نازاد

راپۆرتی سالاڤەت تاپەت بە رهوشی رۆژنامه‌نوسی و مافەکانی رۆژنامه‌نوسان

ریکخراوی ئایرێکسی نیۆدۆلۆجی

ئەنستیتیوتی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆڤ

ئروپرامی میدیای نازاد

((ئیكۆتۆ بەرەو ئاراستنی مافەکانی رۆژنامه‌نوسان))

كۆنفرانسی نیشتمانی

((طەشەتیدانی ئازادی رۆژنامه‌تەری لێ کوردستان))

هەتولیر

2012\3\ 19-18

راسپاردەکانی كۆنفرانس

راسپاردەکانی کۆنفرانسی نیشتمانی

((طەشەتەئیدانی ئازادی رۆژنامەتەقەری ئە کوردستان))

بۆ بەرێزان :

- سەرۆکایەتی هەریمی کوردستان
- سەرۆکایەتی پەرلەمانی کوردستان
- سەرۆکایەتی حکومەتی هەریمی کوردستان
- ئە نچومەنی دادوەری هەریمی کوردستان
- سەندیکای رۆژنامەنوسانی کوردستان
- سەنتەری میترو بۆ داکۆکی ئە رۆژنامەنوسان
- ئەنستیتیوتی کوردستان بۆ مافەکانی مرۆف
- سەرچەم ریکخراوە مەدەنیەکان
- سەرچەم رۆژنامەنووسان و دام و دەزگاکانی میدیا
- دام و دەزگاکانی پۆلیس و ئاسایش
- رای گشتی ئە کوردستان

له ژێر دروشمی ((بێکەوه به‌ره‌و پاراستنی مافه‌کانی رۆژنامه‌نوسان)) له‌رۆژی 18-19\3\2012 له‌هه‌ولێری پایته‌ختی هه‌رمی کوردستان ، کۆنفرانسی نیشتمانی ((گه‌شه‌پێدانی ئازادی رۆژنامه‌گه‌ری له‌ کوردستان)) له‌لایه‌ن ((نه‌نستتیوتی کوردستان بۆ مافه‌کانی مرۆڤ)) و به‌هاوکاری ((رێکخراوی ئایرێکیسی نیوده‌وله‌تی)) به‌به‌شدارێ 100 لایه‌ن نه‌نجامدرا، که بێکها‌تیبوون له‌ نوینه‌رانی په‌رله‌مان و حکومه‌ت و دادگا و ده‌زگا نه‌منیه‌کان و دادوه‌ران و رۆژنامه‌نووسان و رێکخراوه‌کانی بواری رۆژنامه‌گه‌ری و ئازادی راده‌برین ، جگه‌ له‌ نوینه‌ری چه‌ندین ده‌زگای نیشتمانی و نیوده‌وله‌تی تر دوا‌ی پێشکه‌شکردنی ووتی هه‌ریه‌ک له‌ : په‌رله‌مانی کوردستان له‌لایه‌ن به‌ریز سه‌رۆکی په‌رله‌مانی کوردستان و حکومه‌تی هه‌رمی کوردستان \ وه‌زاره‌تی رۆشنیاری و کونسولگه‌ری گشتی وولاته‌ یه‌کگرتوه‌کانی ئەمریکا له‌هه‌ولێر و سه‌ندیکی رۆژنامه‌نوسانی کوردستان و نه‌نستتیوتی کوردستان بۆ مافه‌کانی مرۆڤ ده‌ستکرا به‌ پێشکه‌شکردنی چه‌ندین راپۆرت و توێژینه‌وه‌ی تاییه‌ت به‌ پێشیلکاریه‌کان به‌رامبه‌ر رۆژنامه‌نوسان و کێشه‌کانی رۆژنامه‌نوسی له‌ کوردستان و واقع و ئیشکالیه‌ته‌ یاسایی و سیاسیه‌کان و چاره‌سه‌ریان دواتریش دوا‌ی دوو رۆژ له‌ گه‌فتووگۆی چروپر و کراوه و بابته‌تی له‌ لایه‌ن لایه‌نه‌ به‌شداربوانی کۆنفرانسه‌وه‌ له‌سه‌ر ته‌وه‌ره‌کانی کۆنفرانسی به‌تاییه‌ت نه‌وه‌ی په‌یوه‌سته‌ به‌گه‌شه‌پێدانی ئازادی رۆژنامه‌گه‌ری له‌ کوردستان و نه‌هێشتنی پێشیلکاریه‌کان به‌رامبه‌ر رۆژنامه‌نوسان و سزادانی یاسایی نه‌وانه‌ی به‌م تاوانانه‌ هه‌لده‌ستن به‌هاوکاری و هه‌ماهه‌نگی هه‌موولایه‌نه‌کان به‌یه‌که‌وه‌ به‌شداربوانی کۆنفرانسی گه‌یشتن به‌ چه‌ند راسپاردیه‌ک له‌ سه‌ر چوار ئاست به‌ئامانجی نه‌وه‌ی بێته‌ بنه‌مایه‌ک بۆکاری داها‌توویان به‌ئاراسته‌ی گه‌شه‌پێدانی ئازادی رۆژنامه‌گه‌ری له‌هه‌رمی کوردستان .

ئه‌مه‌ی خواره‌وه‌ش ده‌قی راسپارده‌گانه‌ :

راسپاردەکانی کۆنفرانسی نیشتمانی

(گەشە پێدانی ئازادی رۆژنامه‌گەری له کوردستان)

یه‌که‌م \\\ له‌سه‌ر ئاستی چالاککردنی دەسه‌لاتی دادوهری و دادگاگان بۆ نه‌هه‌شتنی پێشیلکارییه‌کان

- 1- چه‌سپاندنی سه‌ربه‌خۆیی دادگاگان، و دانانی دادوهره‌کان له‌سه‌ر بنه‌مای توانست و شاره‌زایی .
- 2- سه‌روه‌ری یاسا، سه‌روه‌رکردنی یاسا به‌شیوه‌یه‌ك له‌ هه‌موو دادگاگان یاساگان به‌ هه‌مان شیوه‌ په‌یره‌و بکریت و له‌که‌یسه‌کانی رۆژنامه‌نوساندا ته‌نها کار به‌یاسای رۆژنامه‌گەری له‌هه‌رێمی کوردستان بکریت له‌سه‌ر چه‌م دادگاگاندا .
- 3- کردنه‌وه‌ی هۆبه‌ی پارێزه‌رانی تاییه‌ت به‌ رۆژنامه‌نوسان له‌ شاره‌کاندا .
- 4- دادوهری تاییه‌ت ته‌مه‌ند بۆ بێنیی که‌یسی رۆژنامه‌گەری له‌ دادگاگاندا دابندریت .
- 5- دروست کردنی بۆردیکی هاوبه‌ش له‌ شیوه‌ی ژووریکی هه‌ماهه‌نگی له‌ نیوان په‌رله‌مان و نه‌نجومه‌نی دادوهری و ده‌سه‌لاتی جیبه‌جیکردن و که‌ناڵه‌کانی راگه‌یاندن وریکخراوه‌کانی بواری رۆژنامه‌گەری و ئازادی ده‌ربیرین بۆ به‌دواداچوون و نه‌هه‌شتنی نه‌و کێشانه‌ی دینه‌ به‌رده‌م رۆژنامه‌نوسان به‌هه‌ماهه‌نگی و هاوکاری هه‌موو لایه‌ك .

دووهم \\\ ئەسەر ئاستی چالاککردنی پەرلەمان بۆ ئەهه‌شتنی پێشیلکاریه‌کان

- 6- پەرلەمانی کوردستان بە مامە ئەه‌ی خۆیدا بچیتەوه ئەگەڵ میدیا و میدیا کاراندا.
- 7- پەرلەمانی کوردستان ئە ره‌گه‌ی ئیژنه‌کانییه‌وه بە دواداچوون بکات بۆ حاله‌ته‌کانی کارنه‌کردن بە یاسای کاری رۆژنامه‌وانی.
- 8- پەرلەمانی کوردستان پڕۆژه یاسای ده‌ستخستنی مافی زانیاری دەرچوینیته‌ به‌شیوه‌یه‌ک ئەگەڵ ستاندارده‌ نیوده‌وئەتیەکانی ئازادی زانیاریه‌کان و شه‌فافیه‌ت کۆک بیته‌ .
- 9- پەرلەمانی کوردستان یاسای فریکوینیسی سپه‌یس بۆ ره‌یکخستنی په‌خشی که‌نائه‌کان دەرچوینیته‌ .
- 10- ئە‌ناو پەرلەمانی کوردستان ئیژنه‌ یاخود ده‌سته‌یه‌ک پیکه‌هیندریته‌ به‌ میکانیزمیکی گونجاو بە دواداچوون بۆ پێشیلکاریه‌کان به‌رامبەر رۆژنامه‌نوسان بکات.
- 11- راپۆرتی ره‌یکخراوه‌کانی مافی مرۆڤ و دامه‌زراوه‌کانی تایبته‌ت به‌ داکوکیکردن ئە مافی رۆژنامه‌نوسان، که‌ تایبته‌تن به‌ پێشیلکاری ئە‌لایه‌ن پەرلەمانه‌وه‌ به‌ هه‌ند وهره‌گیریه‌ت و بخریته‌ ئە جیندای کۆبوونه‌وه‌کانی پەرلەمان.
- 12- پەرلەمانی کوردستان چاودیر بیته‌ به‌سه‌ر وه‌زاره‌ته‌کانه‌وه‌، بۆئه‌وه‌ی هه‌یج ره‌نماییه‌ک به‌ پێچه‌وانه‌ی یاسای کاری رۆژنامه‌وانی دهرنه‌چوینن .
- 13- جیاکردنه‌وه‌ی ده‌سته‌ی داواکاری گشتی ئە وه‌زاره‌تی داد و به‌سته‌وه‌ی به‌ ئە نجومه‌نی بالای دادوه‌ری و گۆرینی ناوی داواکاری گشتی به‌ نوینه‌رایه‌تی گشتی.

سێهەم \\\ ئەسەر ئاستی چالاکردنی دەسە ئاتی را پەراندن بۆ نەهێشتنی پێشیلکارییەکان (سەرۆکایەتی هەریەم، سەرۆکایەتی حکومەت، وەزارەتی ناوخۆ و پۆلیس و ئاسایش))

- 14- دەرکردنی پەيامیك ئە سەرۆکایەتی هەریەم وە بۆ حکومەت و وەزارەتی ناوخۆ و یەكە ئیدارییەکان و پۆلیس و ئاسایش، كە بە ریزهوه مامە ئە ئەگەل رۆژنامەنوسان بکەن.
- 15- جگە ئە پۆلیس هیچ دەزگایەکی ئەمنی بۆی نەبیت رۆژنامەنوسان بانگ بکات ئەویش تەنیا بە فەرمانی دادوەر دەبیت.
- 16- بوونی باجیکی تاپبەت كە رۆژنامەنوسى پى بناسریتەوه.
- 17- ئەكاتى ئە نجامدانى هەئسوكەوتیكى نەشیاو و نایاسایی ئەلایەن كارمەندانى پۆلیس و یەكە ئیدارییەکان ئە بەرامبەر رۆژنامەنوسان، ئیپرسینەوهیان ئەگە ئەدا بکریت و بە پێی هەئسوكەوتەكە سزا بدرین .
- 18- بە هیچ شیوهیەك دەزگای حزبى بۆی نەبیت دەست وەربدات ئە كە یسی رۆژنامەنوسان و ئە پۆلیس و دادگاگان.
- 19- كارى رۆژنامەنوسى تیکەل بە سیاسەت نە کریت و دەبیت حکومەت بە یەك چاوە ئییان بڕوانیت و مامە ئە ئەگەل رۆژنامەنوساندا بکات بە شیوهیەکی یەكسانانە .
- 20- رووما ئکردنی چالاکی و وەرگرتنی زانیاری بۆ هەموو رۆژنامەنوسان و كە نائەکانی راگەیاندن وەك یەك بیت و جیاوازی نە کریت.
- 21- پە ئە کردن ئە ئامادە کردنی یاسایەك بۆ دامەزراندنی دەستەى گشتی كارى راگەیاندن ئە هەریەمی كوردستاندا، بە جوړیك دەستەكە سەر بە پەرلەمانی كوردستان بیت.

چوارەم \\\ ئەسەر ئاستی چالاککردنی کۆمەڵگای مەدەنی و میدیاکان بۆ نەهێشتنی پێشیلکارییهکان

- 22- ئە نجامدانی خولی تاپبەت بە (رۆژنامەنووسان و پۆلیس، هوشیاری یاسایی، خولی پیشەیی بۆ رۆژنامەنووسان، مافەکانی مرۆڤ) پێویستە بە بەردەوامی و بە چری هەبن .
- 23- بۆریگرتن ئە بەردەوامبوونی پێشیلکارییهکان، نابێت تەنیا بە بەیاننامە وازبەهێندریت بە ئکو ئە کاتی پێویستدا نارەزایی و کەمپین و خۆپیشاندا ریکبخریت و راستەوخۆ بە دواداچوون بۆ کە یسی پێشیلکاری رۆژنامەنووسان ئە نجامبدریت.
- 24- دەرکردنی پەیماننامە شەرەفی رۆژنامەنووسان و پابەندبوون پێیەوه .
- 25- وردبینی کردن ئە کە یسی پێشیلکارییهکان بەر ئە بلاوکردنەوهی ئە راپۆرتەکاندا .
- 26- ئە ناو کە نائەکانی راگەیاندا جیاوازی رەگەزی نەهێلدریت.
- 27- ریکخراوهکانی کۆمەڵگای مەدەنی پشتیوانی ئە و بەها مرۆییانە بکەن کە دەزگاکانی راگەیاندا پەرهی پێدەدن، ئەوانەش: بەهای ئازادی و مافەکانی مرۆڤ و مافی بلاوکردنەوه و دەرپرین .
- 28- دەزگاکانی راگەیاندا گەشە بە بنەمای بە دەزگایی بوون بەدەن ئە پیکهاتە و پەیکەر و چالاکیەکانی خۆیاندا .
- ئە کۆتاییدا هەموومان ئە گەل ئیدانەکردنی توندی سەرجهم ئە و پێشیلکارییانە کە بەرامبەر رۆژنامەنوسان کراوه و دەکریت، جەخت ئە سەر پابەندبوون بە ریزگرتن ئە مافەکانی رۆژنامەنوسان دەکەینەوه وەک مەرجی پێشوختی ئازادی دەرپرین و بنەمای ئازادی رۆژنامەگەری ئە کوردستان .
- ئێرەشەوه داواکارین هەموومان بەیەکەوه و هەرکەس بە پێی بواری و پەپۆری خۆی بەرپرسیاریتی بگرتە ئەستۆ ئە و بارەیهوه، و کاربکات بۆ نەهێشتنی ئە و پێشیلکارییانە بەرامبەر رۆژنامەنوسان دەکریت ...

Kurdistan Institute for Human Rights
Independent Media Program

نه‌ه‌ستنتیۆتی کوردستان بۆ مافه‌کانی مرۆڤ
پڕۆگرامی میدیای ئازاد

رله‌پۆرنی سالانه‌ی تابه‌ت به‌ ره‌وشی رۆژنامه‌نوسی و مافه‌کانی رۆژنامه‌نوسان

به‌ ئه‌گه‌و به‌ هاوکاری و هه‌ماهه‌نگی کاری چر و زانستیانه‌ به‌کەین بۆ چه‌سپاندنی ته‌واوی ئازادی
رۆژنامه‌گه‌ری له‌ کوردستان به‌ پێی ستاندارده‌ نیۆده‌وه‌ ئه‌ تیه‌کان.

□

□ به‌شداربوانی

□ کۆنفرانسی نیشتمانی

□ (گه‌شه‌ پێدانی ئازادی رۆژنامه‌گه‌ری له‌ کوردستان)

□ هه‌ولێر \ ئوتیل چوارچرا

2012 \3\19

□